

Justitieutskottets betänkande 2025/26:JuU1

Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om anslag för 2026 inom utgiftsområde 4, som uppgår till ca 94,7 miljarder kronor. Utskottet tillstyrker också regeringens förslag om bemyndigande om ekonomiska åtaganden. Därmed avstyrker utskottet de alternativa budgetförslag som förts fram i motioner. Även regeringens lagförslag om ändringar i ett antal lagar med anledning av att Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden ska byta namn till Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd tillstyrks. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 mars 2026.

I betänkandet finns fyra särskilda yttranden (S, V, C, MP). Ledamöterna från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet avstår från ställningstagande när det gäller budgetbeslutet och redovisar i stället sina överväganden i särskilda yttranden.

Behandlade förslag

Proposition 2025/26:1 inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet.

Nio yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2025/26.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet5

Utskottets överväganden.....7

 Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 47

 Redovisade tillkännagivanden.....26

 Statens budget inom utgiftsområde 427

 Namnbyte för Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden.....46

Särskilda yttranden48

 1. Statens budget inom utgiftsområde 4 , punkt 1 (S)48

 2. Statens budget inom utgiftsområde 4 , punkt 1 (V)50

 3. Statens budget inom utgiftsområde 4 , punkt 1 (C)51

 4. Statens budget inom utgiftsområde 4 , punkt 1 (MP)53

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag56

 Propositionen56

 Motioner från allmänna motionstiden 2025/2656

Bilaga 2

Regeringens och motionärernas anslagsförslag58

Bilaga 3

Regeringens förslag till beställningsbemyndigande.....59

Bilaga 4

Regeringens lagförslag60

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Statens budget inom utgiftsområde 4

a) Anslagen för 2026

Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2026 inom utgiftsområde 4 enligt regeringens förslag.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:1 utgiftsområde 4 punkt 10 och avslår motionerna

2025/26:2788 av Gudrun Nordborg m.fl. (V) yrkandena 4 och 22,

2025/26:3156 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V),

2025/26:3510 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP),

2025/26:3581 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) yrkande 10,

2025/26:3586 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkandena 1, 15 och 107 samt

2025/26:3743 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C).

b) Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2026 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst det belopp och inom den tidsperiod som regeringen föreslår.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:1 utgiftsområde 4 punkt 11.

2. Namnbyte för Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i rättegångsbalken,
2. lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister,
3. lag om ändring i lagen (2007:979) om åtgärder för att förhindra vissa särskilt allvarliga brott,
4. lag om ändring i lagen (2007:980) om tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet,
5. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
6. lag om ändring i lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet,
7. lag om ändring i säkerhetsskyddslagen (2018:585),
8. lag om ändring i lagen (2020:62) om hemlig dataavläsning,
9. lag om ändring i lagen (2024:326) om hemliga tvångsmedel i syfte att verkställa frihetsberövande påföljder.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:1 utgiftsområde 4 punkterna 1–9.

Stockholm den 27 november 2025

På justitieutskottets vägnar

Henrik Vinge

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Henrik Vinge (SD), Teresa Carvalho (S)*, Mikael Damsgaard (M), Heléne Björklund (S)*, Pontus Andersson Garpvall (SD), Petter Löberg (S)*, Charlotte Nordström (M), Anna Wallentheim (S)*, Adam Martinen (SD), Mattias Vepsä (S)*, Torsten Elofsson (KD), Ulrika Liljeberg (C)*, Katja Nyberg (SD), Ulrika Westerlund (MP)*, Martin Melin (L), Ludvig Ceimertz (M) och Lotta Johnsson Fornarve (V)*.

* Avstår från ställningstagande under punkt 1, se särskilda yttranden.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens budgetproposition 2025/26:1 i de delar som gäller utgiftsområde 4 Rättsväsendet och nio motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2025/26. Propositionen innehåller förslag om anslag för 2026 och förslag om bemyndigande för regeringen att under 2026 ingå vissa ekonomiska åtaganden. Regeringens förslag till riksdagsbeslut och motionsförslagen finns i bilaga 1.

I bilaga 2 och 3 finns en sammanställning av regeringens förslag till anslag för 2026 och beställningsbemyndigande samt de avvikelser från dessa som Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet föreslår i sina respektive budgetmotioner.

Budgetprocessen i riksdagen

Rambeslutsprocessen

Budgetprocessen innebär bl.a. att riksdagen i ett första steg genom ett beslut fastställer en utgiftsram för varje utgiftsområde. Utgiftsramen anger det belopp som utgiftsområdets anslag högst får uppgå till (11 kap. 18 § tredje stycket riksdagsordningen).

Riksdagen har bifallit regeringens förslag och bestämt utgiftsramen för 2026 för utgiftsområde 4 Rättsväsendet till 94 743 980 000 kronor (prop. 2025/26:1, bet. 2025/26:FiU1, rskr. 2025/26:64–65). I detta betänkande föreslår justitieutskottet för riksdagen hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsområdesramen. Riksdagens ställningstagande till anslag och bemyndiganden om ekonomiska åtaganden för utgiftsområdet ska göras genom ett enda beslut (11 kap. 18 § fjärde stycket riksdagsordningen).

Uppföljning av regeringens resultatredovisning

Enligt 10 kap. 3 § budgetlagen (2011:203) ska regeringen i budgetpropositionen lämna en redovisning av de resultat som har uppnått i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat om.

I utskottens uppgifter ingår att följa upp och utvärdera riksdagsbeslut (4 kap. 8 § regeringsformen). Som en del i utskottens uppföljning ingår att behandla den resultatinformation som regeringen presenterar. Riksdagen har beslutat om riktlinjer för bl.a. den löpande uppföljningen av regeringens resultatredovisning (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21, rskr. 2005/06:333–335).

Utskottet har mot den bakgrunden gått igenom regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 4 i budgetpropositionen. Genomgången är ett

underlag för utskottets behandling av budgetpropositionen och för den fortsatta mål- och resultatdialogen med regeringen.

Betänkandets disposition

Betänkandet har disponerats så att målet för utgiftsområdet och regeringens resultatredovisning behandlas först. Vidare tar utskottet upp de tillkännagivanden som redovisas i budgetpropositionen inom utgiftsområde 4. Därefter behandlar utskottet de förslag i budgetpropositionen och de motionsförslag som gäller statens budget inom utgiftsområde 4. Slutligen behandlar utskottet regeringens lagförslag om att byta namn på Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden till Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd.

Utskottets överväganden

Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 4

Propositionen

Utgiftsområdets omfattning

Huvuddelen av resurserna inom utgiftsområdet avser kriminalpolitiskt inriktad verksamhet. Verksamheten syftar till att öka tryggheten, upprätthålla allmän ordning och säkerhet, förebygga brott, utreda brott, se till att den som begått brott lagförs, verkställa påföljder och rättsliga anspråk och ge stöd till dem som drabbats av brott. I övrigt är rättsväsendets verksamhet inriktad på att avgöra rättsliga tvister mellan enskilda och mellan enskilda och det allmänna samt att handlägga olika typer av ärenden.

Mål för utgiftsområdet

Målet för kriminalpolitiken är att minska brottsligheten och att öka människors trygghet. Målet för rättsväsendet är att ge den enskilde rättssäkerhet och rättstrygghet. Rättssäkerhet innebär att rättskipning och annan myndighetsutövning ska vara förutsebar och enhetlig samt bedrivs med hög kvalitet. Med rättstrygghet avses att enskilda personer och andra rättssubjekt ska vara skyddade mot brottsliga angrepp på liv, hälsa, frihet, integritet och egendom. Målen är beslutade av riksdagen (prop. 1997/98:1, bet. 1997/98:JuU1, rskr. 1997/98:87).

Regeringens arbete ska även främja målen om jämställda, fredliga och inkluderande samhällen i linje med Agenda 2030 (prop. 2019/20:188, bet. 2020/21:FiU28, rskr. 2020/21:154).

Resultatindikatorer

För att bedöma om målet för kriminalpolitiken uppfylls används följande indikatorer:

- upplevelse av trygghet enligt Nationella trygghetsundersökningen
- antalet anmälda brott inom olika brottskategorier
- självrapporterad utsatthet för brott enligt Nationella trygghetsundersökningen
- antalet konstaterade fall av dödligt våld, varav antalet med skjutvapen.

Rättsväsendets mål, att ge den enskilde rättssäkerhet och rättstrygghet, rör komplexa begrepp som är svåra att fånga i enskilda indikatorer. Såväl rättssäkerheten som rättstryggheten förutsätter dock ett välutvecklat och väl fungerande rättsväsende, vilket kan belysas med information som mäter kvaliteten och effektiviteten i rättsväsendet. Sådan information redovisas också i resultatredovisningen.

En del av rättsväsendets resultat som det är viktigt att följa upp är hur de brott som anmäls hanteras av rättsväsendets myndigheter. Sådan information, tillsammans med information om brottsförebyggande arbete och stöd till brottsoffer, redovisas också. Rättssäkerheten och rättstryggheten är beroende av människors förtroende för rättsväsendet. Förtroendet är en viktig förutsättning för att människor ska anmäla brott, delta i brottsutredningar och ställa upp som vittnen. För att mäta förtroendet för rättsväsendet används följande indikator: förtroende för rättsväsendet enligt Nationella trygghetsundersökningen.

Nationella trygghetsundersökningen (NTU) är en frågeundersökning som Brottsförebyggande rådet (Brå) genomför årligen sedan 2006. I undersökningen riktas frågor om utsatthet för brott, upplevelse av trygghet samt förtroende för och erfarenheter av rättsväsendet till ett slumpmässigt urval av personer mellan 16 och 84 år i befolkningen. År 2017 reviderades undersökningens metod, flera nya brottstyper infördes och urvalet utökades från 20 000 till 200 000 personer.

Resultatredovisning

Otryggheten och oron över brottsligheten i samhället har minskat något

Att öka tryggheten är ett kriminalpolitiskt mål som rättsväsendets myndigheter och även andra samhällsaktörer bidrar till. I NTU mäts flera olika aspekter av otrygghet, exempelvis om de tillfrågade upplevt otrygghet vid utevistelse en sen kväll i det egna bostadsområdet eller oro över brottsligheten i samhället och om de avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott.

År 2024 uppgav 24 procent av de tillfrågade att de känt sig otrygga vid utevistelse sent på kvällen, vilket var 2 procentenheter mindre än 2023. Otryggheten har minskat med 1 eller 2 procentenheter årligen sedan 2020, då 30 procent uppgav sig vara otrygga.

Oron över brottsligheten i samhället har däremot ökat den senaste tioårsperioden. År 2023 uppgav mer än hälften av de tillfrågade, 53 procent, att de i stor utsträckning oroade sig över brottsligheten i samhället. År 2024 minskade andelen något till 50 procent.

NTU visar även att otryggheten får konsekvenser. Bland kvinnorna upplever 13 procent att oron för att utsättas för brott har påverkat dem så att de mycket eller ganska ofta har avstått från någon aktivitet under det senaste året, exempelvis att gå en promenad eller besöka en restaurang, jämfört med 8 procent av männen. Det finns därför skäl att särskilt uppmärksamma kvinnors otrygghet. Otryggheten i samhället är ojämnt fördelad även på andra sätt. Exempelvis visar resultaten att andelen otrygga är högre i de yngsta och äldsta åldersgrupperna jämfört med personer i medelåldern. Även faktorer som utbildningsnivå, familjetyp och bostadstyp påverkar otryggheten och oron över brottsligheten.

De anmälda brotten minskade men narkotikabrotten ökade kraftigt

År 2024 anmäldes ca 1,49 miljoner brott, vilket var en minskning med ca 23 000 brott eller 1 procent jämfört med 2023. Förändringar av antalet anmälda brott över tid behöver inte betyda att det begås fler eller färre faktiska brott, men det ger en bild av vilka volymer som rättsväsendet har att hantera.

Utvecklingen av antalet anmälda brott över tid har i hög grad påverkats av att antalet anmälda bedrägerier har ökat kraftigt. Ökningen av anmälda bedrägeribrott beror enligt Brå sannolikt i hög grad på ökad internetanvändning i samhället och den tekniska utvecklingen, som bidrar till nya metoder och möjligheter att begå bedrägeribrott. Under 2024 minskade bedrägeribrotten med drygt 3 procent jämfört med 2023. Minskningen berodde främst på en minskning av antalet anmälda kortbedrägerier. De utgör en stor del av det totala antalet anmälda bedrägerier, ca 42 procent.

De anmälda tillgreppsbrotten (stöld, rån m.m.) utgör en antalsmässigt stor del av samtliga anmälda brott. Med undantag för 2022, då tillgreppsbrotten ökade marginellt, har antalet anmälda tillgreppsbrott minskat kontinuerligt under en längre tid. Under 2024 minskade stöld- och tillgreppsbrotten med 9 procent jämfört med 2023. Några av de brottstyper som minskade mest inom kategorin var stöld ur och från motordrivna fordon samt butiksstölder.

Skadegörelsebrotten utgör också en betydande andel av de anmälda brotten. År 2024 minskade antalet anmälda skadegörelsebrott med 9 procent jämfört med 2023.

Narkotikabrott är ett ingripandebrott där myndigheternas arbete har stor betydelse för hur många brott som anmäls. Över tid har antalet anmälda narkotikabrott ökat kraftigt. Under 2024 ökade antalet anmälda narkotikabrott återigen kraftigt efter en viss minskning under 2023. Ökningen uppgick till 16 procent och kan kopplas till att ändringar i postlagen har medfört en ökad rapportering av misstänkta brott om försök till innehav av narkotika.

De anmälda sexualbrotten ökade under 2024 med knappt 7 procent jämfört med 2023, efter att ha minskat under de två föregående åren. Innan dess ökade anmälningarna kontinuerligt mellan 2016 och 2021. Ökningen 2024 avsåg antalsmässigt främst sexuellt ofredande (+6 procent). Ökad tillgång till internet och smarta mobiltelefoner kan enligt Brå i viss mån även ha bidragit till att öka förutsättningarna för förövare att begå vissa typer av sexualbrott.

Antalet anmälda fall av misshandel ökade med drygt 3 procent under 2024 jämfört med 2023.

Långtifrån alla brott anmäls, och benägenheten att anmäla kan variera över tid och mellan olika brottskategorier. Antalet anmälda brott är följaktligen ingen tillförlitlig indikator för hur brottsligheten utvecklas. Exempelvis är nivån på antalet anmälda trafik-, sexköps- och narkotikabrott i stor utsträckning ett resultat av polisens spanings- och ingripandeverksamhet. Frågeundersökningar som NTU är därför ett viktigt komplement för att kunna bedöma brottsutvecklingen.

Den självrapporterade utsattheten för brott var oförändrad medan egendomsbrotten mot hushåll fortsatte minska

Nationella trygghetsundersökningen omfattar självrapporterad utsatthet för tretton vanliga brottstyper som drabbar enskilda personer och hushåll. I NTU 2024, som avser utsatthet för brott under 2023, uppgav strax över 20 procent av de svarande att de utsatts för något brott mot enskild person. Det är oförändrat jämfört med 2022 och bland den lägsta andelen som uppmätts sedan den sammanslagna kategorin brott mot enskild person började mätas i sin nuvarande sammansättning 2017 (gällande utsatthet 2016). Bland kvinnorna var det 21 procent som uppgav att de utsattes för brott mot enskild person under 2023 och bland männen 19 procent, vilket var i princip samma resultat som 2022.

I undersökningen är utsattheten störst för hot, följt av försäljningsbedrägeri och trakasserier. Utsattheten skiljer sig dock åt mellan kvinnor och män. Män uppgav i större utsträckning än kvinnor att de har utsatts för misshandel, personrån, hot, bedrägerier och nätkränkning, medan en betydligt större andel kvinnor än män uppgav att de har utsatts för sexualbrott och trakasserier.

I uppföljningsintervjuerna för NTU 2024 uppgav de kvinnor som under 2023 utsatts för misshandel att gärningspersonen i 28 procent av fallen var en partner eller före detta partner. Motsvarande andel bland männen var 6 procent. Brå har även haft i uppdrag att kartlägga våld i nära relationer (Brå 2024:4). I den genomförda kartläggningen, som avsåg utsatthet under 2022, uppgav totalt 13,6 procent av de tillfrågade i åldrarna 16–84 år att de hade utsatts för någon form av våld i en nära relation. Det var en större andel kvinnor än män som uppgav att de blivit utsatta: 15,2 procent av kvinnorna respektive 11,7 procent av männen. Störst andel utsatta fanns i åldersgruppen 20–24 år.

Utsattheten för försäljningsbedrägeri har ökat tydligt, från 6,1 procent 2022 till 6,9 procent 2023. Det har varit en uppåtgående trend sedan 2016, som är det första året med resultat för denna brottstyp.

Sexualbrott i NTU innefattar ett brett spektrum av brott, från straffrättsligt lindrigare händelser såsom kränkande sexuella kommentarer till mycket allvarliga brott såsom våldtäkt. Mellan 2014 och 2017 ökade den självrapporterade utsattheten för sexualbrott påtagligt, särskilt bland kvinnor men även bland män. Utsattheten visade därefter en minskande trend 2018–2021 som avbröts med en liten ökning 2022. År 2023 fortsatte den minskande trenden. Totalt 3,8 procent uppgav att de utsattes för sexualbrott 2023, vilket var en minskning från 4,7 procent, men andelen utsatta är fortsatt betydligt högre än för tio år sedan. Unga kvinnor är markant mer utsatta. Utsattheten för allvarliga sexualbrott är betydligt mindre och har legat på en relativt stabil nivå över tid.

NTU mäter också egendomsbrott mot hushåll. Dessa har minskat sedan mätningarna startade 2006, vilket beror på att de fordonsrelaterade brotten har blivit färre över tid. Andelen utsatta för egendomsbrott minskade från 12,7 till

12,1 procent mellan 2022 och 2023. Utsattheten minskade främst för cykelstöld, som också är det vanligaste egendomsbrottet mot hushåll.

Hälften av ungdomarna uppgav att de deltagit i brott

Brå har i uppdrag att minst vart tredje år genomföra Skolundersökningen om brott, i vilken elever i årskurs nio i grundskolan tillfrågas om utsatthet för och delaktighet i brott. I den senaste skolundersökningen (2023) uppgav drygt hälften (51,3 procent) av eleverna att de begått något brott (stöldbrott, våldsbrott, skadegörelse eller provat narkotika) vid minst ett tillfälle under de senaste tolv månaderna. Det var något högre än vid den föregående mätningen 2021, då andelen uppgick till 50,2 procent, men på ungefär samma nivå som mätningarna 2017 och 2019. Pojkar och flickor uppgav i lika stor utsträckning att de hade varit delaktiga i brott (51,3 respektive 51,2 procent). Av de brotts typer som ingick i undersökningen var det bland både pojkar och flickor vanligast med stöldbrott.

Andelen ungdomar som uppgav att de utsatts för brott ökade något, från 44,8 procent 2021 till 45,3 procent 2023, men var fortfarande på en lägre nivå än övriga år i mätperioden.

Det dödliga våldet minskade tydligt

År 2024 konstaterades enligt Brås officiella kriminalstatistik totalt 92 fall av dödligt våld, varav 23 fall mot flickor eller kvinnor och 69 fall mot pojkar eller män. Det var 29 fall färre än under 2023 och det lägsta antalet sedan 2014. Statistiken över dödligt våld har tagits fram sedan 2002. Efter en period av stora svängningar sjönk antalet fall av dödligt våld fram till 2012, för att därefter öka och stabilisera sig på en högre nivå fr.o.m. 2015 och framåt. Över tid har vissa typer av dödligt våld minskat, medan andra har ökat. Det som framför allt har drivit på den totala ökningen är det dödliga skjutvapenvåldet, som mellan 2011 och 2022 mer än trefaldigades från 17 till 63 fall, för att därefter minska till 53 fall 2023 och 45 fall 2024. Majoriteten av dessa fall rörde män eller pojkar.

Förändringar i den kriminella miljön har påverkat utvecklingen av det ökande skjutvapenvåldet de senaste decennierna. En mer fragmenterad kriminell miljö där de tidigare mer hierarkiska organisationerna inte är lika centrala för skjutvapenvåldet längre har också medfört ett ökat antal unga som involverats i grova våldsbrott (Brå 2024:7). De senaste två åren har dock antalet fall av dödligt skjutvapenvåld minskat och 2024 uppgick de till 45 fall. Sammantaget visar olika studier att det dödliga våldet mot barn och unga samt alkoholrelaterat dödligt våld har minskat sedan 1990, även om dödligt våld mot tonårspojkar och det alkoholrelaterade dödliga våldet har ökat de senaste åren (Brå 2024:6). Även det dödliga våldet mot kvinnor har minskat under de senaste decennierna. Särskilt tydligt är detta i förhållande till befolkningsutvecklingen. Det dödliga våldet mot närstående i en parrelation uppgick till 13 fall under 2024, vilket var 3 fall fler än 2023. I 11 fall av dödligt våld i

parrelationer var offret av kvinnligt kön, och i 2 fall var offret av manligt kön (Brå, Konstaterade fall av dödligt våld 2024).

Från och med 2023 redovisar Brå även konstaterade fall av dödligt knivvåld. Uppgiften redovisas retroaktivt fr.o.m. 2019. Under perioden 2019 till 2023 varierade antalet konstaterade fall av dödligt våld med kniv mellan 35 och 52 fall per år, utan någon tydlig trend. År 2024 konstaterades en tydlig minskning av fallen av dödligt våld med kniv, som minskade från 41 fall till 25 fall (6 kvinnor och 19 män), vilket också var den lägsta siffran under mätperioden.

Förtroendet för rättsväsendet ökade

Efter att ha ökat under flera år minskade förtroendet för rättsväsendet 2023 jämfört med året innan. År 2024 ökade förtroendet igen till samma nivå som 2022, och 53 procent uppgav att de hade ganska eller mycket stort förtroende för rättsväsendet som helhet. Det är den högsta nivå som har uppmätts.

Polismyndigheten fortsätter att växa

Regeringen har sedan regeringsförklaringen 2022 uttalat att Polismyndigheten ska växa med målet att polistätheten, dvs. antalet poliser per 100 000 invånare, åtminstone ska motsvara genomsnittet i EU. Enligt de senaste uppgifterna från Eurostat är den genomsnittliga polistätheten i EU 341 poliser per 100 000 invånare. Polistätheten i Sverige var 225 poliser per 100 000 invånare i december 2024, en ökning från 218 i december 2023 och 209 i december 2022. Det är den högsta noteringen sedan 1980.

Antalet poliser ökade med 864 under förra året och uppgick totalt till 23 844 i december 2024. Nettotillväxten av antal poliser var lägre än 2023, då den var 999 poliser, men högre än 2022, då nettotillväxten var 595.

En förutsättning för en ökad polistäthet är att polisyrket blir mer attraktivt och fler påbörjar polisutbildningen. Regeringen gav i mars 2025 en utredare i uppdrag att ta ställning till på vilket sätt de som studerar vid polisutbildningen ska få sin utbildning betald (Ju2025/00764).

Det dödliga våldet i gängmiljö fortsatte att minska, men det grova våldet är kvar på jämförelsevis höga nivåer

Antalet fall av dödligt skjutvapenvåld, där gärningspersonerna vanligen är en del av eller har koppling till kriminella nätverk, ökade under en längre tid kraftigt. På senare tid har även utomstående, utan egen koppling till nätverkens konflikter, skadats eller dödats i skjutningar. År 2022 nåddes en ny högstanivå med 63 fall av dödligt skjutvapenvåld. Sedan dess har antalet minskat, och under 2024 fick 45 skjutningar dödlig utgång. Trots en minskning i jämförelse med såväl 2022 som 2023 ligger Sverige på en fortsatt hög nivå i relation till andra jämförbara länder. Även antalet skjutningar minskade 2024 jämfört med 2023, från 368 till 296 stycken (Polismyndigheten). Det är inte sällan unga förövare som utför skjutningarna, på uppdrag av äldre anstiftare. Polismyndigheten uppger att antalet unga som avviker från HVB- och Sis-hem kvarstår på en hög nivå och att dessa i många fall utför grova våldsuppdrag. Andelen unga

under 18 år misstänkta för skjutvapenmord bedömdes av Polismyndigheten uppgå till ca 30 procent under 2024 (Polismyndighetens årsredovisning 2024). Enligt officiell kriminalstatistik var 67 barn i åldrarna 15–17 år misstänkta för mord med skjutvapen 2024. Under den senaste tioårsperioden har antalet årligen uppgått till mellan 4 och 19 barn. År 2023 uppgick antalet misstänkta till 40 barn i åldrarna 15–17 år.

Under 2024 anmäldes 377 fall av allmänfarlig ödeläggelse genom sprängning, varav 152 avsåg fullbordade brott. Det var på ungefär samma nivå som 2023, då nivån var den högsta sedan officiell kriminalstatistik över dessa brott började publiceras (2018 för fullbordade brott och försöksbrott m.m. sammantaget och 2021 för fullbordade brott). Enligt preliminär statistik för 2025 var antalet fullbordade sprängningar under januari de högsta noterade för en enskild månad sedan officiell kriminalstatistik över dessa brott började publiceras 2018. Polismyndigheten noterade under 2024 ett förändrat tillvägagångssätt där pyroteknik som explosivt material blivit allt vanligare jämfört med tidigare år, då framför allt civila sprängmedel använts.

Fullbordade sprängningar är enligt Polismyndigheten svårutredda eftersom teknisk bevisning i hög grad förstörs vid brottstillfället. Utredningsresultaten för brott i form av allmänfarlig ödeläggelse genom sprängning förbättrades fortsatt 2024 jämfört med 2023. Antalet ärenden redovisade till åklagare ökade med 47 procent (vilket motsvarade 28 fler ärenden) jämfört med 2023.

Polismyndigheten bedömer att de under 2024 avvärjde minst 170 potentiella våldsdåd. Även våldsdåd mot anhöriga till kriminella förekom under 2024, om än i något lägre grad än 2023. Trots att det var färre genomförda våldsdåd 2024 jämfört med föregående år var konfliktläget och våldsnivåerna i kriminella miljöer fortsatt höga (Polismyndighetens årsredovisning 2024).

Komplexa gränsöverskridande brottsupplägg ställer krav på samverkan

På uppdrag av regeringen (Ju2023/01941) lämnade Polismyndigheten 2024 en lägesbild över aktiva gängkriminella i Sverige. Det totala antalet personer som var aktiva i kriminella nätverk bedömdes uppgå till omkring 14 000.

Av dessa var andelen män 95 procent och andelen kvinnor 5 procent. Därutöver bedömdes omkring 48 000 personer ha koppling till kriminella nätverk. I den kategorin var andelen män 81 procent och andelen kvinnor 19 procent. Av en kartläggning som Polismyndigheten genomförde 2024 framgick att många av de aktörer i kriminella nätverk som anstiftade såväl skjutningar som sprängningar i Sverige befann sig i andra länder. Med anledning av detta har Polismyndigheten arbetat med att utveckla metodik och samarbetet med länder utanför EU med fokus på centrala kriminella aktörer samt stärkt det operativa samarbetet med andra polismyndigheter inom Norden.

För att ytterligare förstärka arbetet mot svenska kriminella aktörer som uppehåller sig utomlands och fortsätter anstifta och påverka den organiserade brottsligheten i Sverige gav regeringen i oktober 2024 i uppdrag till Ekobrottsmyndigheten, Kriminalvården, Polismyndigheten, Skatteverket, Tullverket

och Åklagarmyndigheten att förstärka det internationella arbetet mot organiserad brottslighet (Ju2024/02041). Syftet är att öka lagföringen av kriminella kopplade till organiserad brottslighet som anstiftar eller begår brott i Sverige men befinner sig i andra länder samt att reducera deras möjligheter att utöva sin brottsliga verksamhet från utlandet.

Otillåten påverkan från systemhotande aktörer kan få stora konsekvenser

Brå har haft i uppdrag att studera otillåten påverkan som utövas av systemhotande aktörer och grupperingar i Sverige, vilket avser organiserad brottslighet och våldsbejakande extremistmiljöer. Det är aktörer som har antagonistiska motiv eller på andra sätt utmanar samhällets skyddsvärden och som besitter ett s.k. kollektivt skrämselkapital. I studien beskriver Brå att påverkansförsök från systemhotande aktörer förekommer, men att det är svårt att dra några säkra slutsatser om omfattningen och utvecklingen (Brå 2025:4).

Sett över hela den studerade perioden utsätts årligen minst var tionde förtroendevald för hot, våld eller skadegörelse av en systemhotande aktör. Riksdagsledamöter är mest utsatta totalt sett, men kommunpolitiker är mer utsatta för påverkansförsök från personer med kopplingar till organiserad brottslighet. Vanligast på alla nivåer är dock påverkansförsök från extremistmiljöerna. Brå lyfter även att kommunanställda och kommunpolitiker är sårbara för påverkansförsök eftersom påverkarna ofta är nära och stödet och skyddet mot otillåten påverkan inte är så utvecklat på den lokala nivån. I de fall påverkansförsök leder till att förtroendevalda eller kommunanställda ändrar beslut eller ställningstaganden eller frångår rutiner och arbetssätt, får de systemhotande aktörerna inflytande i beslutsprocesser, kommunala verksamheter och samhällsfrågor. Av oro för att utsättas föregriper ibland kommunanställda och förtroendevalda påverkansförsök genom självcensur, vilket kan leda till allvarliga konsekvenser. Brå konstaterar att otillåten påverkan i längden riskerar att skada förtroendet för rättsstaten och demokratin (Brå 2025:4). För att stötta arbetet i kommunerna har Brå tagit fram en handbok med verktyg och strategier för att förebygga och hantera påverkansförsök.

Regeringen har även gett Statskontoret och Brå i uppdrag att stödja arbetet mot otillåten påverkan i den offentliga förvaltningen (Fi2024/01456). Brå har också haft i uppdrag att studera vad s.k. möjliggörare har för roll och funktion för brottslig verksamhet som begås av kriminella nätverk (Brå 2024:2). Studien visar att möjliggörare används för att bl.a. underlätta logistik i den kriminella verksamheten, skapa legitima fasader, få gynnsamma tillstånd och beslut och få tillgång till sekretessbelagd information.

Beloppen för förverkat brottsutbyte ökade inom satsningen mot organiserad brottslighet medan antalet utdömda fängelseår låg kvar på samma nivå

Arbetet i den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet fokuserades under 2024 särskilt på åtgärder mot våldsbejakande extremism och terrorism, penningtvätt samt brott mot välfärdssystemen. Myndigheterna rapporterar om förbättrade resultat kopplat till s.k. administrativa åtgärder, dvs. åtgärder inom förvaltningsprocessen på några områden.

Beloppen för förverkat brottsutbyte ökade 2024 i förhållande till 2023. Värdet uppgick 2024 till 46 miljoner kronor, att jämföra med 16 miljoner 2023 (denna skillnad bör dock ställas mot att värdet för 2022 uppgick till 51 miljoner). Det totala antalet tingsrättsdomar med beslut om förverkat brottsutbyte var relativt stort 2024 jämfört med övriga år.

Flödet i brottmålsprocessen

En viktig del i bedömningen av rättsväsendets resultat är att följa upp hur de brott som anmäls hanteras av rättsväsendets myndigheter.

Enligt den officiella kriminalstatistiken anmäldes ca 1,49 miljoner brott i Sverige 2024, vilket var ca 1 procent eller ca 22 500 brott fler än 2023. (Ordningsböter som utfärdas av polis ingår inte i denna statistik.)

Under 2024 minskade antalet inkomna ärenden till Polismyndigheten med 2 procent medan antalet inkomna ärenden till åklagarväsendet ökade med 8 procent. (Ett ärende som inkommer till en brottsbekämpande myndighet innehåller ett eller flera anmälda brott). Störst procentuell ökning i fråga om antalet inkomna ärenden uppvisade Ekobrottsmyndigheten (+19 procent jämfört med 2023).

Den komplexa brottsligheten med särskilt resurskrävande brott som för rättsväsendet är tidskrävande att utreda och lagföra ligger fortsatt på en hög nivå. Enligt Polismyndighetens analys av ärenden redovisade till åklagare minskade andelen ärenden av enkel karaktär 2024 medan andelen ärenden som krävde fler utredningsåtgärder ökade. Gruppen med de mest komplexa och resurskrävande ärendena utgjorde 0,8 procent av de ärenden som myndigheten redovisade till åklagare samtidigt som dessa ärenden tog ca 25 procent av resurserna för redovisade ärenden i anspråk.

I domstol (tingsrätt och hovrätt) har antalet avgjorda större mål fluktuerat över tid, men totalt sett har de ökat i fråga om både antal och huvudförhandlingstid jämfört med 2015. Antalet häktningsförhandlingar fortsatte att öka under 2024 i jämförelse med 2023. En bidragande orsak kan vara att minimistraffet för obligatorisk häktning sänktes från två år till ett och ett halvt år i juli 2023. De senaste årens ökning av inflödet till häkte fortsatte under 2024. Andelen häktningar som pågick fyra månader eller längre fortsatte också att öka. Även den genomsnittliga häktestiden fortsatte att öka under 2024 och var 98 dagar, en ökning med ca 8 procent (Kriminalvården KOS 2025). De allt fler mycket omfattande och komplicerade utredningarna kan vara en trolig förklaring.

Antalet ärenden redovisade till åklagare ökade med sammanlagt 4 procent 2024. En särskilt stor ökning syns när det gäller bedrägeribrott, där ärenderedovisningen ökade med 45 procent. Ärenden redovisade till åklagare som rörde våld, hot eller kränkningar mot kvinnor ökade med 13 procent.

Under 2024 framställdes 2 776 förverkandeyrkanden genom åklagare till ett belopp om totalt 498 miljoner kronor. Det var en ökning med 54 miljoner kronor jämfört med föregående år. Beloppen kan variera betydligt mellan åren beroende på enskilda ärenden som omfattar stora belopp. Antalet förverkandeyrkanden ökade med 25 procent under 2024 jämfört med 2023.

Antalet inkomna brottmål i tingsrätt ökade under 2024 till nästan 138 000, vilket motsvarade en ökning med 9 procent jämfört med föregående år. Bortsett från 2022, då antalet inkomna brottmål minskade något, följer detta en trend som pågått sedan 2016. Antalet avgjorda brottmål vid tingsrätterna ökade till drygt 136 000 under 2024, vilket motsvarade en nästan lika stor ökning som den för inkomna mål. Antalet balanserade brottmål i tingsrätt var under 2024 ca 48 000, vilket innebar en ökning med 3 procent från föregående år.

Ökning av antalet utdömda fängelseår och fortsatt ökad beläggning i Kriminalvården

Sett ur ett längre tidsperspektiv har antalet domslut med påföljden fängelse minskat. Antalet domslut med påföljden fängelse ökade 2018 för första gången på tio år, en ökning som fortsatte under 2019–2024. År 2024 utdömdes 14 754 påföljder med fängelse som huvudpåföljd, vilket var ca 700 fler än året innan men något lägre än i mitten av 00-talet och tydligt lägre än i slutet av 1980-talet.

Mellan 2018 och 2024 ökade medelbeläggningen i anstalt och häkte med ca 4 000 intagna, vilket var en ökning med ca 69 procent. Medelbeläggningen i anstalt ökade något kraftigare för kvinnor än för män. I frivården ökade medelantalet klienter med ca 6 300 under samma period, vilket var en ökning med 63 procent. Utvecklingen i frivården förklaras bl.a. av fler villkorligt frigivna och ändrad lagstiftning som bl.a. innebär att fler står under övervakning längre tid än tidigare. Den ökade beläggningen i anstalt beror enligt Kriminalvården på både ett ökat inflöde av klienter och längre strafftider.

Dömande verksamhet, exklusive migrationsmål och brottmål

Mål som inte utgjordes av brottmål och migrationsmål, t.ex. tvistemål, skattemål, socialförsäkringsmål, mål enligt socialtjänstlagen och övriga mål, utgjorde under 2024 ca 68 procent av de inkomna målen i den dömande verksamheten totalt sett. Under 2024 var antalet inkomna mål ca 343 000, vilket innebar en ökning med 4,8 procent jämfört med föregående år. Antalet ökade även under 2023 men minskade under 2022.

När det gäller tvistemålen i tingsrätterna ökade de med 8 procent mellan 2023 och 2024. Enligt Domstolsverkets bedömning beror detta sannolikt på det fortsatt ansträngda ekonomiska läget i landet.

Vid förvaltningsrätterna ökade antalet inkomna mål i jämförelse med 2023 till ca 105 600, en ökning med ca 3 procent. Ökningen innebär att en minskande trend brutits. Antalet avgjorda mål sjönk under 2024 till runt 103 700, vilket motsvarade en minskning med 6 procent. Att antalet avgjorda mål understeg de inkomna målen bidrog till att balanserna hos förvaltningsrätterna ökade.

Hot mot Sveriges säkerhet

Det oroliga omvärldsläget har i hög grad påverkat Sveriges inre säkerhet när det gäller hotet från såväl främmande makt som våldsbejakande extremism, terrorism och organiserad brottslighet. Politiska skeenden och samhällskriser – både nationellt och internationellt – återspeglas i hotbilden. Säkerhetspolisen har sett säkerhetshotande aktiviteter inom alla myndighetens verksamhetsområden, dvs. i fråga om kontrapionage, säkerhetsskydd, personskydd samt kontraterrorism och författningsskydd.

Säkerhetspolisen bedömer att främmande makt agerar alltmer offensivt och att tröskeln för att agera har sänkts. Den säkerhetshotande verksamheten mot Sverige bedrivs brett. Det handlar om alltifrån anskaffning av teknik, cyberangrepp, attentatsplaner mot personer och platser och kartläggning av oppositionella till påverkan mot svenskt beslutsfattande. Säkerhetspolisens hotreducerande åtgärder har begränsat främmande makts handlingsutrymme.

Det allvarliga säkerhetsläget ställer också krav på Sveriges motståndskraft. Detta är centralt bl.a. i samband med Sveriges nya roll som Natomedlem och stärkandet av totalförsvaret, där nya sårbarheter kan uppstå. Säkerhetspolisen bedömer att medvetenheten om vikten av säkerhetsskydd ökar och allt fler verksamheter anmäler att de bedriver säkerhetskänslig verksamhet. Därutöver innebär det svenska Natointrädet att fler verksamhetsutövare behöver förhålla sig till nya skyddsvärden och regelverk.

Terrorhotnivån i Sverige låg under 2024 kvar på ett bedömt högt hot. Internationella terrororganisationer fokuserade inte lika mycket på Sverige i sin propaganda som föregående år, men i stället diversifierades hotbilden. Säkerhetspolisen har rapporterat om att Iran anstiftat personer att begå våldsdåd i Sverige. Flera europeiska länder har enligt Säkerhetspolisen pekat ut Ryssland som ansvarigt för sabotageverksamhet och incidenter såsom mordbränder och skadegörelse.

Enligt helårsbedömningen för 2025 från Nationellt centrum för terrorhotbedömning kan avsikten att begå terrorattentat ofta härledas till en viss händelse eller omständighet, verklig eller upplevd, som fungerar som en utlösande faktor. Konspirationsteorier, påverkanskampanjer eller ökad polarisering kan därmed påverka terrorhotet mot Sverige och svenska intressen utomlands. Under 2024 genomfördes ett antal våldsdåd av minderåriga utan att något tydligt motiv framkom. Gemensamt för många radikaliserade minderåriga är dels att de är pojkar och delar en fascination för våld, dels att den ideologiska övertygelsen och kunskapen tenderar att vara grund i jämförelse med radikaliserade vuxna. Samtidigt kan det finnas sammanhang, ofta

digitala, som erbjuder unga personer ett ramverk och en förklaringsmodell som legitimerar och uppmanar till våld. Säkerhetsläget och hotbilden har över kort tid förändrats i negativ riktning, vilket har skapat särskilda utmaningar i skolmiljön.

Som ett led i genomförandet av strategin mot våldsbejakande extremism och terrorism har Center mot våldsbejakande extremism (CVE) sedan den 1 mars 2025 två nya uppgifter. CVE är kontaktpunkt för myndigheter och andra som fördelar offentliga medel eller på annat sätt granskar offentligt finansierade verksamheter. CVE ger också behovsanpassat stöd till kommuner, myndigheter och andra aktörer när det finns en oro i verksamheten för att en eller flera personer ska genomföra en skolattack.

Polismyndigheten har utvecklat och utbildat relevant personal i riskfaktorer för att bedöma ärenden som rör hot om skolattacker. Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och CVE har också fortsatt att utveckla samarbetet i syfte att bättre kunna hantera oro samt genomföra riskbedömningar av individer som uppvisar tecken på våldsbejakande extremism eller intresse för att genomföra en skolattack. Samarbetet tar sin form genom att Redex, samarbetet mellan Säkerhetspolisen och Polismyndigheten samt CVE, har kontinuerliga lägesbildsmöten. Samarbetet handlar också om att vid särskilt hög oro anordna samverkansmöten tillsammans med kommuner, skolor och andra relevanta aktörer, i syfte att arbeta effektivt tillsammans för att minska risken för exempelvis en skolattack. Samarbetet har bl.a. underlättat riskbedömningen av individer och möjliggjort informationsdelning i specifika ärenden där sekretessbrytande bestämmelser kan tillämpas. De samlade erfarenheterna från samarbetet ska kunna utgöra en grund för liknande samverkansinsatser på andra håll i landet.

CVE har tillsammans med aktörer inom civilsamhället, myndigheter och spelbranschen etablerat ett dataspelsnätverk med syftet att värna barns och ungas säkerhet i den digitala världen och särskilt på de spelangränsande plattformarna som hör till de största och viktigaste mötesplatserna för barn och unga.

Brottsförebyggande arbete

Brå publicerar sedan 2017 årligen rapporten Det brottsförebyggande arbetet i Sverige. I den senaste rapporten beskriver Brå bl.a. i vilken utsträckning kommunerna arbetar i enlighet med lagen (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete som trädde i kraft den 1 juli 2023 (Ju2025/00749). Enligt Brå verkar lagen ha gett effekt när det gäller att skapa förutsättningar för att vidta kunskapsbaserade brottsförebyggande åtgärder. Enligt lagen ska kommunerna bl.a. ta fram en lägesbild över den lokala brottsligheten och utifrån lägesbilden ta fram en åtgärdsplan.

För att öka kunskapen om kriminella nätverk i digitala miljöer har regeringen beslutat om två nya uppdrag. Totalförsvarets forskningsinstitut har fått i uppdrag att öka kunskapen om hur en kriminell livsstil marknadsförs i sociala medier och andra digitala miljöer samt hur detta kan påverka barns och

ungas attityder till våld och kriminalitet (Ju2025/00157). Brå har fått i uppdrag att öka kunskapen om hur kriminella nätverk rekryterar barn och unga i sociala medier och andra digitala miljöer för att begå brott (Ju2025/00155). Under 2024 beslutade regeringen även om uppdrag för att involvera ytterligare myndigheter i det brottsförebyggande arbetet. I december 2024 fick 24 myndigheter i uppdrag att bidra till att utveckla det brottsförebyggande arbetet (Ju2024/02612).

Regeringen fortsätter att vidta åtgärder för återfallsförebyggande arbete. I februari 2025 delredovisade Brå, Polismyndigheten och Kriminalvården uppdraget att fortsätta stödja befintliga etableringar av gruppvåldsintervention, vilket är en strategi mot grovt våld i kriminella miljöer (Ju2024/00221). Myndigheternas stöd fokuserades under 2024 på att få lokalsamhället mer involverat i arbetet och öka förmågan till egenuppföljning (Ju2025/00516).

Antalet poliser i yttre uniformerad tjänst vid Polismyndigheten indikerar utvecklingen av myndighetens samlade synliga polisiära närvaro. Under 2024 ökade antalet poliser i yttre uniformerad tjänst med 716 poliser (8 procent) jämfört med 2023. Polismyndigheten bedömer att arbetet med att öka antalet uniformerade poliser i yttre tjänst har förbättrat förutsättningarna för myndighetens brottsförebyggande arbete.

Åtgärder för att förebygga mäns våld mot kvinnor har enligt Polismyndigheten bidragit till att minska det systematiska våldet mot kvinnor i det korta perspektivet. Myndigheten har bl.a. kartlagt närmare 700 individer som högriskaktörer för att kunna genomföra våldsreducerande insatser för att förhindra grovt våld mot kvinnor. Polismyndigheten har utvecklat samverkan med andra samhällsaktörer för att förebygga och förhindra att barn utsätts för eller begår våldsbrott. Arbeta pågår även med att identifiera indikatorer.

Polismyndigheten arbetade under 2024 förebyggande mot bedrägerier genom bl.a. samverkan med bankerna, vilka har genomfört säkerhetshöjande åtgärder och anpassningar av produktutbudet, och genom internationell samverkan. Ett positivt resultat av arbetet är att brottsvinsterna från telefonbedrägerier minskade med 40 procent, och brottsvinsterna från bedrägerier totalt minskade med 16 procent, under 2024 jämfört med 2023.

Polismyndigheten har fortsatt arbeta förebyggande mot penningtvätt i syfte att reducera sårbarheter i det finansiella systemet och att motverka att brottsvinster tillfaller kriminella. Antalet rapporter från verksamhetsutövare till finanspolisen om misstänkta transaktioner eller aktiviteter fortsatte att öka under året.

Ekobrottsmyndighetens brottsförebyggande arbete är i huvudsak inriktat på samverkan med andra myndigheter, kommuner, regioner, näringsliv och organisationer som har möjlighet att vidta brottsförebyggande åtgärder. Myndighetens brottsförebyggande kompetens efterfrågas i allt högre grad. För att möta denna efterfrågan och för att insatserna ska få störst effekt görs strategiska prioriteringar i fråga om vilka samarbeten som myndigheten ska delta i. Efterfrågan från näringslivet har ökat, vilket har lett till fördjupad samverkan och ökad kunskap om ekonomisk brottslighet inom den privata

sektorn. Dessutom arbetar Ekobrottsmyndigheten för att synliggöra och motverka s.k. möjliggörare inom ekonomisk brottslighet genom samarbete med branschorganisationer, t.ex. för revisorer och banktjänstemän.

Stöd till brottsoffer

Brottsoffermyndigheten har tillsammans med Domstolsverket i uppdrag att verka för att det ska finnas tillgång till vittnesstöd i samtliga tingsrätter och hovrätter. Närmare 30 000 personer fick stöd av vittnesstödsverksamheten under 2024, vilket var lika många som föregående år. Brottsoffermyndigheten har vidare haft i uppdrag att genomföra en informations- och utbildningsinsats för att stärka rättsväsendets kunskap om barns rättigheter och barns våldsutsatthet, inklusive för hedersrelaterat våld och förtryck (S2025/01208). Uppdraget redovisades den 13 juni 2025.

I november 2024 gav regeringen Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och Domstolsverket i uppdrag att arbeta för att säkerställa att brottsoffer och vittnen får tillräcklig information och stöd samt ett gott bemötande under rättsprocessen. Uppdraget ska redovisas senast den 30 januari 2026 (Ju2024/02472).

I syfte att stärka stödet till brottsoffer fick Brottsoffermyndigheten i uppdrag att vara nationell strategisk samordnare för brottsofferfrågor (Ju2021/0375). I uppdraget ingick bl.a. ett ansvar för att samordna brottsofferarbetet på en nationell och strategisk nivå. Uppdraget redovisades den 26 september 2025.

Polismyndigheten fortsatte under 2024 att förbättra informationen till brottsutsatta. Under 2024 lanserades e-tjänsten ”Mina sidor”, där en brottsutsatt kan ta del av polisanmälan, följa ärendets gång och de beslut som fattats samt få information om brottsutsattas rättigheter och kontaktuppgifter till brottsofferstöd. Polismyndigheten har också tagit fram ett systemstöd för effektivare förmedling av brottsofferinformation till brottsofferstödjande verksamheter. Stödet driftsattes i februari 2025. Myndigheten arbetade under 2024 utifrån ett anpassat stöd till personal vid polisens kontaktcenter för att säkerställa att brottsutsatta fick information om möjligheterna till brottsofferstöd och om beslut under ärendets gång. Polismyndigheten har också breddat kompetensen bland polisanställda i fråga om att hålla förhör med barn. Vidare har ett stödmaterial tagits fram för ärenden där en person riskerar att, mot sin vilja, föras utomlands eller hållas kvar utomlands eller där en person återvänder från en ofrivillig utlandsvistelse, s.k. hedersrelaterade bortföranden.

Brottsoffermyndighetens genomsnittliga handläggningstid för ansökningar om brottsskadeersättning uppgick 2024 till 81 dagar, vilket var en ökning med ca 17 procent jämfört med 2023. Myndigheten har aldrig tidigare fått in eller avgjort så många ansökningar som 2024. Ärendebalansen uppgår nu till knappt 3 000 ärenden, vilket är en ökning med ca 37 procent jämfört med föregående år. Under 2024 utbetalades knappt 195 miljoner kronor i brottskadeersättning, vilket var en ökning med knappt 30 procent jämfört med 2023. Det huvudsakliga skälet var de ändringar i skadeståndslagen som trädde

i kraft den 1 juli 2022 och som under 2024 fick fullt genomslag i brottskadeersättningen. Ändringarna har medfört närmast fördubblade ersättningsnivåer för kränkning.

Under 2024 uppgick Brottsofferfondens intäkter till knappt 73 miljoner kronor, vilket var en ökning med ca 17 procent jämfört med föregående år. Knappt 58 miljoner kronor fördelades under året ur fonden till olika brottsofferinriktade projekt och verksamheter. En mycket stor del av fondens medel gick fortsatt till Brottsofferjouren Sverige och de lokala brottsofferjourerna. Vidare beviljades ca 28 procent av fondens fördelade medel till brottsofferinriktade forskningsprojekt. Antalet inkomna ansökningar till fonden minskade med ca 9 procent jämfört med 2023.

Utvecklingen av rättsväsendets kostnader

År 2024 uppgick de totala kostnaderna för rättsväsendet till drygt 75 miljarder kronor. Det var en ökning med ca 8 miljarder kronor (12,3 procent) jämfört med 2023.

Regeringens bedömning av måluppfyllelsen

Regeringen bedömer att de övergripande målen för kriminalpolitiken och rättsväsendet är på väg att uppnås och att den verksamhet som bedrivits inom området har bidragit till detta. Samtidigt finns det kvarvarande problem inom flera områden, och det kommer att ta tid innan målen är fullt uppnådda. Detta gäller inte minst relaterat till den organiserade brottsligheten och mäns våld mot kvinnor. Brottslighetens omfattning är svår att beskriva på ett heltäckande sätt, och brottsutvecklingen uppvisar olika trender. Den organiserade brottsligheten och det grova våldet har över tid utvecklats negativt och på ett mycket allvarligt sätt i Sverige. Antalet sprängningar låg på en fortsatt hög nivå under 2024. Det dödliga skjutvapenvåldet, liksom antalet skjutningar, fortsatte minska under 2024 jämfört med 2023 och 2022, och antalet skadade i skjutningar var betydligt färre 2024 jämfört med 2022. De kriminella nätverken påverkar rättsstaten och den offentliga förvaltningen genom bl.a. hot och infiltration, och den bakomliggande brottslighet som nätverken ägnar sig åt har utvecklats och blivit mer komplex. Att en stor andel av både gärningspersonerna och offren som är inblandade i det dödliga våldet är unga, främst pojkar, är särskilt oroande, liksom att utomstående utan egen koppling till konflikterna faller offer för våldet. Däremot låg enligt Nationella trygghetsundersökningen andelen utsatta för brott mot person på en lägre nivå de senaste fyra åren än under åren dessförinnan, och andelen hushåll som utsatts för egendomsbrott har minskat såväl över tid som under de senaste åren.

Regeringen har de senaste åren tillfört betydande resurser för att förstärka bl.a. Polismyndigheten. Polismyndigheten har vuxit och polistätheten har ökat. Antalet poliser och polistätheten nådde 2024 den högsta noteringen i modern tid. Under 2024 förbättrades utredningsresultaten, både generellt och sett till olika angelägna brottsområden, såsom bedrägerier och våld mot kvinnor. Polismyndigheten vidtog även åtgärder för att säkerställa en effektiv

organisering, styrning och uppföljning av verksamheten. Regeringen bedömer att utvecklingen går åt rätt håll, men med de växande resurserna följer samtidigt förväntningar om successiva resultatförbättringar.

Platsbristen i Kriminalvården är fortsatt påtaglig trots myndighetens åtgärder för att utöka platskapaciteten på såväl kort som lång sikt. Det långvariga höga belägningsläget har inneburit en stor utmaning för myndigheten i fråga om att kunna ta emot häktade och dömda och samtidigt upprätthålla säkerheten och det återfallsförebyggande arbetet. Det är därför positivt att myndigheten redovisat ett överlag stabilt säkerhetsläge och bibehållna nivåer i det återfallsförebyggande arbetet. Regeringen konstaterar dock att även om åtgärderna för att öka kapaciteten har varit nödvändiga har de inte fullt ut kunnat möta det faktiska behovet. Det visar på att Kriminalvårdens arbete med att utöka kapaciteten fortsatt är mycket angeläget.

Regeringen konstaterar att antalet inkomna mål till domstolarna fortsatte att öka inom flera kategorier under 2024. När det gäller brottmål ökade antalet medan omloppstiderna i domstol för dessa minskade i de allra flesta fall. Regeringen bedömer att domstolarnas situation är fortsatt ansträngd samt att frågor kring domstolarnas kompetensförsörjning är särskilt viktiga att följa. Samtidigt anser regeringen att domstolarna arbetar för att avgöra mål och ärenden i rimlig takt och därmed minska målbalanterna. Detta har bidragit till att nå målet om att ge den enskilde rättssäkerhet och rättstrygghet.

Regeringen bedömer att Säkerhetspolisen som nationell säkerhetstjänst tillsammans med andra samverkande myndigheter på ett effektivt sätt har förebyggt och reducerat säkerhetshot mot Sverige och landets mest skyddsvärda verksamheter. Säkerhetspolisen, Polismyndigheten, Brottsförebyggande rådet genom Center mot våldsbejakande extremism och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har med den nationella strategin mot våldsbejakande extremism och terrorism (skr. 2023/24:56) som utgångspunkt utvecklat arbetet på nationell, regional och lokal nivå. Regeringen bedömer att myndigheterna både har vidtagit åtgärder och har initierat nya samarbeten som innebär att arbetet med att förebygga, avvärja och hantera hot mot Sveriges säkerhet har utvecklats i positiv riktning, trots det allvarliga säkerhetsläget.

Regeringen bedömer vidare att det kunskapsbaserade arbetet i kommunerna och det stöd som kommunerna erbjuder har utvecklats. Det är positivt att lagen (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete verkar ha gett effekt när det gäller att skapa förutsättningar för att vidta kunskapsbaserade brottsförebyggande åtgärder på lokal nivå. Samtidigt ser regeringen att det finns ett fortsatt utvecklingsbehov vad gäller kommunernas kunskapsbaserade arbete och det myndighetsstöd som kommunerna erbjuder. Det gäller även det återfallsförebyggande arbetet, som fortsätter att utvecklas. Regeringen har också vidtagit åtgärder för att fler aktörer ska involveras i det brottsförebyggande arbetet på lokal, regional och nationell nivå. Det är ett arbete som regeringen följer utvecklingen av på nära håll. Regeringen ser positivt på att Polismyndighetens lokala polisiära närvaro ökade under 2024, inte minst på så vis att antalet områdespoliser ökade. Regeringen bedömer att

den fortsatta ökningen av antalet uniformerade poliser i yttre tjänst under 2024 har gett myndigheten bättre förutsättningar att öka den lokala polisära närvaron och stärka det brottsförebyggande arbetet. Regeringen ser även positivt på att myndigheten har förstärkt sin förmåga att förebygga brott inom flera olika områden, vilket bl.a. bedöms ha bidragit till ett minskat antal skjutningar och sprängningar, liksom till minskad utsatthet för tillgreppsbrott som internationella brottsnätverk begår i Sverige.

Regeringen anser att det är positivt att Polismyndigheten och Ekobrottsmyndigheten har fortsatt att utveckla det förebyggande arbetet mot ekonomisk brottslighet. De sjunkande brottsvinsterna från bedrägerier, särskilt telefonbedrägerier, visar på betydelsen av det förebyggande och aktiva säkerhetsarbete som har bedrivits inom banksektorn i dialog med Polismyndigheten. Regeringen bedömer att efterfrågan på Ekobrottsmyndighetens brottsförebyggande kompetens har ökat och ser positivt på att myndigheten har förstärkt verksamheten och därmed ökat sin förmåga att arbeta brottsförebyggande. Regeringen bedömer att Ekobrottsmyndighetens arbete har bidragit till ökad kunskap om hur ekonomisk brottslighet kan motverkas inom de olika områden där myndigheten har verkat.

Brottsskadeersättning är en ersättning från staten som brottsoffer kan ha rätt till om gärningspersonen inte kan betala skadestånd. Antalet ansökningar om brottsskadeersättning ökade under 2024 jämfört med föregående år, liksom handläggningstiden för en ansökan om ersättning. Vidare ökade summan av de utbetalda brottsskadeersättningarna kraftigt mot bakgrund av ändringar i skadeståndslagen. Regeringen bedömer att målen för verksamheten har uppnåtts.

Brottsofferfondens intäkter har fortsatt att öka och har stor betydelse för finansieringen av det brottsofferarbete som utförs av det civila samhällets organisationer samt viktimologisk forskning. Antalet ansökningar till fonden har dock minskat något. Bidragen från Brottsofferfonden når fortfarande många olika verksamheter som gagnar brottsoffer, och regeringen bedömer att målen för Brottsofferfonden har uppnåtts.

Att staten kräver dömda gärningspersoner på den brottsskadeersättning som Brottsoffermyndigheten, i deras ställe, betalat ut till brottsoffer är en viktig signal från samhället. Intäkterna från regressverksamheten minskade under 2024 samtidigt som registreringsbalansen ökade jämfört med föregående år.

Brottsoffermyndighetens kunskapscentrums arbete med information, utbildning och kunskapsspridning har sammantaget bidragit till ökad kunskap och förbättrat samarbete när det gäller brottsofferfrågor. Regeringen följer fortsatt noga myndighetens pågående utvecklingsarbete på området och bedömer att målen för kunskapscentrumet delvis har uppnåtts. Regeringen bedömer vidare att Polismyndighetens förbättringsarbete ytterligare har stärkt brottsutsattas möjligheter att få den information som de behöver under ett ärendes gång.

Utskottets bedömning

Resultatredovisningen är ett viktigt underlag för utskottets beredning av budgetpropositionen. Regeringens redovisning och bedömning av de resultat som har uppnåtts ska ha en klar och tydlig struktur, eftersom detta bidrar till en ökad förståelse för hur statliga anslagsmedel används och vilka resultat statliga insatser får i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat om. Utskottet konstaterar att resultatredovisningen i budgetpropositionen är utformad på ett strukturerat och tydligt sätt, vilket ger utskottet goda möjligheter att både bedöma resultaten och följa resultatutvecklingen över tid. Utskottet noterar att flera indikatorer som regeringen har ställt upp för att mäta måluppfyllelsen av riksdagens mål för kriminalpolitiken och rättsväsendet är kopplade till resultatet i Nationella trygghetsundersökningen (NTU) som varje år genomförs av Brottsförebyggande rådet. För vissa grupper i befolkningen, där få väljer att svara, finns en risk för att resultatet av NTU kan bli missvisande. Indikatorernas koppling till NTU ger samtidigt möjlighet att följa utvecklingen över tid, vilket är värdefullt. Utskottet konstaterar också att regeringen även kompletterar resultatredovisningen med bl.a. kriminalstatistik, vilket är positivt eftersom det ger en mer nyanserad helhetsbild av utvecklingen. Sammantaget anser utskottet därför att resultatredovisningen ger en god överblick över utvecklingen på utgiftsområdet.

Riksdagen har beslutat att målet för rättsväsendet är att ge den enskilde rättssäkerhet och rättstrygghet samt att målet för kriminalpolitiken är att minska brottsligheten och öka människors trygghet. När det gäller de redovisade resultaten för utgiftsområdet konstaterar utskottet att regeringen har gjort bedömningen att de övergripande målen för kriminalpolitiken och rättsväsendet är på väg att uppnås och att den verksamhet som bedrivits inom området har bidragit till detta. Utskottet delar regeringens bedömning och vill särskilt framhålla följande.

Utskottet anser att brottslighetens omfattning, som regeringen också anför, är svår att beskriva på ett heltäckande sätt. Det är positivt att andelen utsatta för brott mot person enligt NTU legat på en lägre nivå de senaste fyra åren än under åren dessförinnan och att andelen hushåll som utsatts för egendomsbrott har minskat såväl över tid som under de senaste åren. Samtidigt är det mycket oroande att den organiserade brottsligheten och det grova våldet har utvecklats negativt och mycket allvarligt över tid. Antalet sprängningar låg på en fortsatt hög nivå under 2024. Utskottet konstaterar samtidigt att det är positivt att det dödliga skjutvapenvåldet och antalet skjutningar fortsatte att minska under 2024. Det är dock, som regeringen också anför, särskilt oroande att en stor andel av både gärningspersonerna och offren som är inblandade i det dödliga våldet är unga samt att utomstående, utan egen koppling till konflikterna, faller offer för våldet. Utskottet delar regeringens bedömning att det finns fortsatta problem inom flera områden och att det kommer att ta tid att fullt uppnå målen för kriminalpolitiken och rättsväsendet när det gäller den organiserade brottsligheten och mäns våld mot kvinnor. Utskottet utgår från att regeringen

fortsätter att följa utvecklingen noga och vidtar de åtgärder som bedöms vara nödvändiga.

Utskottet noterar att förtroendet för rättsväsendet ökade under 2024 och låg på den högsta nivån som har uppmätts. Detta är välkommet då förtroendet minskade under 2023. Som utskottet tidigare har anfört är allmänhetens förtroende avgörande för att rättsväsendet ska kunna förebygga, bekämpa och lagföra brott på ett effektivt sätt.

Polismyndigheten har under de senaste åren tillförts betydande resurser. När det gäller polistätheten konstaterar utskottet att nettotillväxten är positiv även om den var lägre under 2024 än 2023. Polistätheten nådde under 2024 den högsta noteringen i modern tid. Utskottet ser positivt på att regeringen arbetar för att göra polisyrket mer attraktivt och att Polismyndigheten har vidtagit åtgärder för att säkerställa en effektiv organisering, styrning och uppföljning av verksamheten. Utskottet delar regeringens bedömning att utvecklingen går åt rätt håll, men med de växande resurserna följer samtidigt förväntningar om successiva resultatförbättringar, vilket regeringen också anför.

Utskottet anser att den fortsatt påtagliga platsbristen i Kriminalvården är oroande. Mellan 2018 och 2024 ökade medelbeläggningen i anstalterna och häktena med ca 4 000 intagna, vilket var en ökning med ca 69 procent. I frivården ökade medelantalet klienter med ca 6 300 under samma period, vilket var en ökning med ca 63 procent. Utskottet delar regeringens bedömning att Kriminalvårdens arbete med att utöka kapaciteten är fortsatt mycket angeläget. Enligt utskottet är det samtidigt viktigt att insatserna i klientverksamheten fortsätter att utvecklas i syfte att minska risken för att dömda återfaller i brott.

Utskottet kan vidare konstatera att antalet inkomna mål till domstolarna ökade i flera kategorier under 2024. Exempelvis ökade antalet inkomna brottmål och tvistemål till tingsrätterna samt antalet mål till förvaltningsrätterna under 2024. Utskottet delar regeringens bedömning att situationen för domstolarna är fortsatt ansträngd samt att frågor kring domstolarnas kompetensförsörjning är särskilt viktigt att följa.

Utskottet konstaterar att det säkerhetspolitiska läget är fortsatt allvarligt men delar regeringens bedömning att det ändå utvecklades i positiv riktning under 2024. Utskottet utgår från att regeringen följer utvecklingen noga och fortlöpande vidtar de åtgärder som bedöms vara nödvändiga.

Utskottet instämmer i regeringens bedömning att den fortsatta ökningen av antalet uniformerade poliser i yttre tjänst under 2024 har gett Polismyndigheten bättre förutsättningar att öka den polisiära närvaron och stärka det brottsförebyggande arbetet. Vidare instämmer utskottet i regeringens bedömning att det är positivt att Polismyndigheten har förstärkt sin förmåga att förebygga brott inom flera olika områden, vilket bl.a. bedöms ha bidragit till att antalet skjutningar och sprängningar har minskat, liksom till att utsattheten för tillgreppsbrott som internationella brottsnätverk begår i Sverige har minskat.

Vidare anser utskottet, i likhet med regeringen, att kommunernas kunskapsbaserade arbete och det myndighetsstöd som kommunerna erbjuds utifrån kommunernas ansvar för det brottsförebyggande arbetet behöver utvecklas ytterligare.

Slutligen välkomnar utskottet att antalet ansökningar om brottskadeersättning har ökat samt att summan av de utbetalda brottskadeersättningarna har ökat kraftigt mot bakgrund av ändringar i skadeståndslagen. Utskottet delar regeringens bedömning att målen för verksamheten har uppnåtts. När det gäller intäkterna till Brottsofferfonden konstaterar utskottet att de har fortsatt att öka, vilket har stor betydelse för finansieringen av det brottsofferarbete som utförs av det civila samhällets organisationer samt för viktimologisk forskning. Bidragen från Brottsofferfonden når många olika verksamheter som gagnar brottsoffer. Utskottet instämmer i regeringens bedömning att målen för Brottsofferfonden har uppnåtts.

Redovisade tillkännagivanden

I budgetpropositionen lämnar regeringen en återrapportering av vissa tillkännagivanden som gäller rättsväsendet. Samtliga tillkännagivanden redovisas som slutbehandlade. Sammanlagt rör det sig om 20 tillkännagivanden som gjorts efter förslag från justitieutskottet enligt följande:

- nationellt exitprogram eller avhopparprogram (bet. 2018/19:JuU13 punkt 3, rskr. 2018/19:192 och bet. 2021/22:JuU25 punkt 5, rskr. 2021/22:246, propositionen s. 55 f.)
- barnahus (bet. 2019/20:JuU29 punkt 34, rskr. 2019/20:233, bet. 2020/21:JuU27 punkt 38, rskr. 2020/21:345, bet. 2021/22:JuU16 punkt 2, rskr. 2021/22:244 och bet. 2021/22:JuU26 punkt 34, rskr. 2021/22:293, propositionen s. 56)
- brottsofferportal (bet. 2020/21:JuU14 punkt 3, rskr. 2020/21:262, propositionen s. 57)
- tillsyn av skjutbanor (bet. 2020/21:JuU30 punkt 18, rskr. 2020/21:398 och bet. 2021/22:JuU28 punkt 12, rskr. 2021/22:275, propositionen s. 57).
- samrådsmyndighetens handläggningstid (bet. 2020/21:JuU10 punkt 2, rskr. 2020/21:79, propositionen s. 57 f.)
- snabb och tydlig reaktion när barn och unga begår brott (bet. 2019/20:JuU30 punkt 10, rskr. 2019/20:177, bet. 2020/21:JuU28 punkt 16, rskr. 2020/21:396, propositionen s. 58 f.)
- antalet poliser (bet. 2021/22:JuU22 punkt 8, rskr. 2021/22:270, propositionen s. 59 f.)
- det brottsutredande arbetet kring våld i nära relationer (bet. 2020/21:JuU:27 punkt 1, rskr. 2020/21:345, propositionen s. 60 f.)
- barnförhållsledare (bet. 2021/22:JuU16 punkt 3, rskr. 2021/22:244 propositionen s. 61 f.)

- handläggningen av utredningar vid brott mot barn (bet. 2021/22:JuU26 punkt 43, rskr. 2021/22:293, propositionen s. 62 f.)
- oberoende utredning av de s.k. påskupploppen (bet. 2021/22:JuU51, rskr. 2021/22:455, propositionen s. 64 f.)
- stärkt vittnesskydd (bet. 2018/19:JuU12 punkt 28, rskr. 2018/19:169, bet. 2020/21:JuU25 punkt 34, rskr. 2020/21:289 och bet. 2021/22:JuU24 punkt 31, rskr. 2021/22:216, propositionen s. 65 f.).

Utskottets bedömning

Utskottet har inte något att invända när det gäller regeringens redovisning av de olika tillkännagivandena.

Statens budget inom utgiftsområde 4

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2026 inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet enligt regeringens förslag och lämnar det bemyndigande som regeringen har begärt. Motionärernas alternativa förslag till statens budget för 2026 inom utgiftsområde 4 avslås.

Jämför särskilt yttrande 1 (S), 2 (V), 3 (C) och 4 (MP).

Inledning

I detta avsnitt behandlar utskottet regeringens budgetförslag och de motioner som har väckts med anledning av budgetpropositionen och som avser anslagsfördelningen inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet.

Nedan beskrivs regeringens och motionärernas respektive förslag, anslag för anslag.

1:1 Polismyndigheten

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:1 Polismyndigheten för 2026 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Polismyndigheten

Tusental kronor

Anslag 2025	Prop. 2026	S	V	C	MP
45 211 735	48 375 533	±0	260 000	–261 000	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 48 375 533 000 kronor för 2026 till anslaget 1:1 Polismyndigheten.

Anslaget får användas för utgifter för Polismyndighetens verksamhet. Anslaget får också användas för bidrag till organisationer som hjälper personer att lämna ett liv i kriminalitet (avhopparverksamhet).

I propositionen anför regeringen att anslaget ökas med 4 000 000 kronor för 2026 för att stärka och utveckla arbetet med tillståndsprövning för skjutvapen. Anslaget 1:8 Bidrag till psykiatri inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg minskas med motsvarande belopp.

För att påbörja införandet av ett nytt kommunikationssystem för samhällsviktiga aktörer, Rakel Generation 2, ökas anslaget med 73 000 000 kronor för 2026.

För att skapa fler utbildningsplatser genom att etablera polisutbildningen vid ytterligare ett lärosäte ökas anslaget med 21 000 000 kronor för 2026.

För projektering av en anläggning där polisen kan öva, utbildas och samverka under säkra former ökas anslaget med 89 000 000 kronor för 2026.

För inlösen av vissa halvautomatiska vapen ökas anslaget med 110 000 000 kronor för 2026. De halvautomatiska vapnen ska doneras till Ukraina, varför anslaget 1:14 Stöd till Ukraina inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap minskas med 275 000 000 kronor för 2026.

För att finansiera en höjd avgift till Interpol minskas anslaget med 1 000 000 kronor för 2026. Anslaget 1:13 Avgifter till vissa internationella sammanslutningar ökas med motsvarande belopp.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om skärpta regler om utvisning på grund av brott ökas anslaget med 60 000 000 kronor för 2026.

I propositionen aviserar regeringen vidare ett antal beräknade ökningar respektive minskningar av anslagen för 2027 och 2028.

Motionerna

I partimotion 2025/26:3156 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) föreslås att anslaget ska öka med 260 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Av ökningen ska 200 miljoner kronor avsättas till att införa trygghetszoner som bl.a. ska bestå av särskilda trygghetssamordnare som arbetar tillsammans i trygghetsteam för att stärka tryggheten i politiskt eftersatta områden. Vidare anför motionärerna att 50 miljoner kronor ska avsättas för polisens tullverksamhet samt att 10 miljoner kronor ska avsättas för en satsning på att införa ett femicidpaket för polis, åklagare och domare. Paketet syftar till att mäns våld mot kvinnor, sexköp och människohandel för sexuella ändamål ska hanteras med ökad kompetens, rättssäkerhet och seriositet i hela rättskedjan. Även i kommittémotion 2025/26:2788 av Gudrun Nordborg m.fl. (V) yrkande 4 efterfrågas inrättandet av trygghetszoner.

I kommittémotion 2025/26:3743 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) föreslås att anslag ska minskas med 261 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag, bl.a. till följd av att motionärerna avvisar regeringens förslag om

inlösen av halvautomatiska vapen och omfördelar resurser från anslaget till deras föreslagna nya myndighet, Ekokrim.

1:2 Säkerhetspolisen

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:2 Säkerhetspolisen för 2026 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Säkerhetspolisen

Tusental kronor

Anslag 2025	Prop. 2026	S	V	C	MP
2 757 388	3 047 500	±0	±0	–9 000	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 3 047 500 000 kronor för 2026 till anslaget 1:2 Säkerhetspolisen.

Anslaget får användas för Säkerhetspolisens förvaltningsutgifter.

I propositionen anför regeringen att anslaget minskas med 30 000 000 kronor fr.o.m. 2026 för omfördelning av medel till ett nationellt cybersäkerhetscenter. Anslaget 1:8 Försvarets radioanstalt inom utgiftsområde 6 Försvär och samhällets krisberedskap ökas med motsvarande belopp.

För stärkt operativ förmåga föreslås anslaget öka med 100 000 000 kronor fr.o.m. 2026.

I propositionen aviserar regeringen ytterligare en beräknad ökning av anslagen för 2027–2029.

Motionen

I kommittémotion 2025/26:3743 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) föreslår motionärerna ett minskat anslag med 9 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag till följd av de vill sänka den pris- och löneomräkning som görs avseende myndigheternas förvaltnings- och investeringsanslag.

1:3 Åklagarmyndigheten

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:3 Åklagarmyndigheten för 2026 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Åklagarmyndigheten

Tusental kronor

Anslag 2025	Prop. 2026	S	V	C	MP
2 788 478	2 891 903	±0	10 000	–5 000	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 2 891 903 000 kronor för 2026 till anslaget 1:3 Åklagarmyndigheten.

 Anslaget får användas för Åklagarmyndighetens förvaltningsutgifter.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 3 000 000 kronor för kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om ett skärpt regelverk om utvisning på grund av brott.

I propositionen aviserar regeringen vidare både beräknade ökningar och minskningar av anslagen för bl.a. 2027 och 2028.

Motionerna

I partimotion 2025/26:3156 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) föreslås att anslaget ökas med 10 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Tillskottet ska användas till en satsning på ett femicidpaket för att mäns våld mot kvinnor, sexköp och människohandel för sexuella ändamål ska hanteras med ökad kompetens, rättssäkerhet och seriositet i hela rättskedjan.

I kommittémotion 2025/26:3743 av Ulrika Liljeborg m.fl. (C) föreslås att anslaget minskas med 5 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag för att delvis finansiera inrättandet av en ny myndighet, Ekokrim.

1:4 Ekobrottsmyndigheten

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:4 Ekobrottsmyndigheten för 2026 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Ekobrottsmyndigheten

Tusental kronor

Anslag 2025	Prop. 2026	S	V	C	MP
1 139 882	1 218 883	±0	60 000	-609 000	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 1 218 883 000 kronor för 2026 till anslaget 1:4 Ekobrottsmyndigheten.

 Anslaget får användas för Ekobrottsmyndighetens förvaltningsutgifter.

Regeringen föreslår ett ökat anslag med 5 000 000 kronor fr.o.m. 2026 för att förstärka och utveckla verksamheten vid Finansiellt underrättelsecentrum. För att bistå med expertkunskap i arbetet mot arbetslivs- och välfärds kriminalitet föreslås anslaget öka med 3 000 000 kronor för 2026.

För att förstärka det brottsförebyggande arbetet vill regeringen öka anslaget med 16 000 000 kronor för 2026.

I propositionen aviserar regeringen ytterligare beräknade ökningar av anslaget för bl.a. 2027 och 2028.

Motionerna

I partimotion 2025/26:3156 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) efterfrågar motionärerna ett ökat anslag med 30 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag för att inrätta en ny specialenhet som ska kunna upptäcka, förbjuda och lagföra välfärdsbrottlighet. Vidare föreslås anslaget öka med 30 miljoner kronor för att inrätta en analysgrupp med experter på välfärdsbrottlighet som vid statliga utredningar på området ska göra lagförslag mer motståndskraftiga mot välfärds kriminalitet.

I kommittémotion 2025/26:3743 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) anför motionärerna att de vill ersätta Ekobrottsmyndigheten med en ny myndighet, Ekokrim, och därmed minska anslaget till Ekobrottsmyndigheten med 609 miljoner jämfört med regeringens förslag. Även i kommittémotion 2025/26:3581 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) yrkande 10 vill motionärerna inrätta en sådan myndighet.

1:5 Sveriges Domstolar

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:5 Sveriges Domstolar för 2026 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Sveriges Domstolar

Tusental kronor

Anslag 2025	Prop. 2026	S	V	C	MP
8 176 880	8 452 927	±0	10 000	-2 000	-4 000

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 8 452 927 000 kronor för 2026 till anslaget 1:5 Sveriges Domstolar.

Anslaget får användas för utgifter avseende verksamheten i de allmänna domstolarna, de allmänna förvaltningsdomstolarna, hyres- och arrende-nämnderna, Rättshjälpsmyndigheten, Rättshjälpsnämnden, Notarienämnden, Överklagandenämnden för nämndemannauppdrag samt Domstolsverket. Vidare får anslaget användas för utgifter avseende den regionala avdelningen vid den enhetliga patentdomstolen.

I propositionen anför regeringen att införandet av ett administrativt sanktionssystem i socialförsäkringen medför fler ärenden hos domstolarna. Anslaget ökas därför med 12 000 000 kronor för 2026.

För att finansiera förstärkningen av Domarnämnden minskas anslaget med 2 000 000 kronor för 2026. Anslaget 1:16 Domarnämnden ökas med motsvarande belopp.

Regeringen avser att lämna en proposition med förslag på nya regler i fråga om ställföreträdarskap. Förslagen innebär bl.a. en ändrad ansvarsfördelning mellan domstolarna, överförmyndare och Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (SOU 2021:36). Anslaget minskas med 25 000 000 kronor

fr.o.m. 2026. Anslaget 4:1 Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg ökas med samma belopp.

För att domstolarna ska bidra till en effektiv tillståndsprövning av nya kärntekniska anläggningar enligt miljöbalken (utg.omr. 20 avsnitt 3.22) ökas anslaget med 4 000 000 kronor för 2026.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om ett skärpt regelverk om utvisning på grund av brott ökas anslaget med 1 000 000 kronor för 2026.

I propositionen aviserar regeringen ytterligare ett antal beräknade ökningar och minskningar av anslagen för bl.a. 2027 och 2028.

Motionerna

I partimotion 2025/26:3156 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) föreslås att anslaget ökas med 10 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Tillskottet ska användas till en satsning på ett femicidpaket för att mäns våld mot kvinnor, sexköp och människohandel för sexuella ändamål ska hanteras med ökad kompetens, rättssäkerhet och seriositet i hela rättskedjan.

I kommittémotion 2025/26:3743 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) föreslås ett minskat anslag med 2 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Motionärerna avvisar regeringens förslag om anslagshöjningar på 4 miljoner kronor för att domstolarna ska bidra till en effektiv tillståndsprövning av nya kärntekniska anläggningar enligt miljöbalken, och vill i stället att 10 miljoner kronor ska avsättas för att få till snabbare tillståndsprocesser. Anslaget föreslås även minskas till följd av att motionärerna vill sänka den pris- och löneomräkning som görs avseende myndigheternas förvaltnings- och investeringsanslag.

I kommittémotion 2025/26:3510 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP) föreslås ett minskat anslag med 4 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

1:6 Kriminalvården

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:6 Kriminalvården för 2026 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Kriminalvården

<i>Tusental kronor</i>					
Anslag 2025	Prop. 2026	S	V	C	MP
20 916 298	24 204 721	200 000	±0	–11 000	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 24 204 721 000 kronor för 2026 till anslaget 1:6 Kriminalvården.

Anslaget får användas för Kriminalvårdens förvaltningsutgifter. Vidare får anslaget användas för utgifter för förhyrning av anstaltsplatser utomlands, övervakningsnämnderna, övervakare, biträdande övervakare, förtroendemän och statsbidrag till organisationer inom kriminalvårdens område.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 112 000 000 kronor för 2026 med anledning av förslaget om att hyra anstaltsplatser utomlands.

Med anledning av en ny tidsobestämd frihetsberövande påföljd föreslås ett ökat anslag med 4 000 000 kronor för 2026.

Med anledning av förslaget om avskaffad ungdomsreduktion för 18–20-åringar föreslås ett ökat anslag med 6 000 000 kronor för 2026.

Med anledning av förslaget om minskad ungdomsreduktion föreslås en anslagsökning med 34 000 000 kronor för 2026.

Med anledning av förslaget om sänkt straffbarhetsålder föreslås ett ökat anslag med 11 000 000 kronor för 2026.

Med anledning av förslaget om ungdomsövervakning i fler fall föreslår regeringen ett ökat anslag med 29 000 000 kronor för 2026.

Med anledning av förslaget om vuxenpåföljd när den dömda fyllt 18 år föreslås anslaget öka med 2 000 000 kronor för 2026.

Med anledning av kommande förslag om bl.a. ett utvidgat straffansvar för försök och förberedelse till brott föreslås en anslagsökning med 35 000 000 kronor för 2026.

Med anledning av kommande lagförslag om en skärpt syn på hedersrelaterat våld och förtryck föreslås anslaget öka med 3 300 000 kronor för 2026.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om ett skärpt regelverk om utvisning på grund av brott föreslås anslaget öka med 4 000 000 kronor för 2026.

Med anledning av kommande lagförslag om en särskild straffbestämmelse för psykiskt våld ökas anslaget enligt regeringens förslag med 4 500 000 kronor för 2026.

För kostnader med anledning av kommande lagförslag om straffrättsliga åtgärder mot tjänstefel föreslås anslaget öka med 1 600 000 kronor för 2026.

Med anledning av skärpta regler för villkorlig frigivning föreslås ett ökat anslag med 90 000 000 kronor för 2026.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om skärpta straffskalor föreslår regeringen ett ökat anslag med 113 000 000 kronor 2026.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om skärpta straff för brott som har samband med kriminella nätverk ökas anslaget enligt propositionen med 370 000 000 kronor för 2026.

I propositionen aviserar regeringen därutöver ett antal beräknade ökningsar av anslagen för bl.a. 2027 och 2028.

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:3586 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 1 vill motionärerna öka anslaget med 200 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag för att finansiera ett utökat behov av utbildning och fortbildning till följd av bl.a. den nya verksamheten med särskilda ungdomsavdelningar.

I kommittémotion 2025/26:3743 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) avvisar motionärerna regeringens förslag om sänkt straffbarhetsålder, vilket innebär ett minskat anslag med 11 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag.

1:7 Brottsförebyggande rådet

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:7 Brottsförebyggande rådet för 2026 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Brottsförebyggande rådet

Tusental kronor					
Anslag 2025	Prop. 2026	S	V	C	MP
308 695	316 670	25 000	±0	–200	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 316 670 000 kronor för 2026 till anslaget 1:7 Brottsförebyggande rådet.

Anslaget får användas för Brottsförebyggande rådets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för verksamheten vid ett nationellt centrum för det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism och för bidrag till projekt eller verksamhet som bedrivs utanför myndigheten som syftar till att stärka och utveckla det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism.

I propositionen anför regeringen att anslaget ökas med 5 000 000 kronor för 2026 för att Brottsförebyggande rådet ska sprida kunskap och ge stöd till aktörer som arbetar med trygghet och brottsförebyggande åtgärder i den byggda miljön.

I propositionen aviserar regeringen därutöver beräknade ökningar av anslagen för 2027–2029.

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:3586 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 1 vill motionärerna öka anslaget med 25 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag för att säkerställa att Center mot våldsbejakande extremism har tillräckliga resurser och de allra bästa verktygen för att kunna upptäcka, förhindra och bekämpa terrorism. Ett liknande yrkande framställs i yrkande 107 i samma motion.

I kommittémotion 2025/26:3743 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) vill motionärerna minska anslaget med 200 000 kronor i förhållande till

regeringens förslag till följd av att motionärerna vill sänka den pris- och löneomräkning som görs avseende myndigheternas förvaltnings- och investeringsanslag.

1:8 Rättsmedicinalverket

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:8 Rättsmedicinalverket för 2026 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Rättsmedicinalverket

Tusental kronor

Anslag 2025	Prop. 2026	S	V	C	MP
664 682	716 787	±0	±0	-500	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 716 787 000 kronor för 2026 till anslaget 1:8 Rättsmedicinalverket.

Anslaget får användas för Rättsmedicinalverkets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för bidrag till forskning av relevans för Rättsmedicinalverkets uppgifter.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om en ny tidsobestämd frihetsberövande påföljd föreslås att anslaget ökas med 11 000 000 kronor för 2026.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om skärpta regler för villkorlig frigivning föreslås anslaget öka med 13 000 000 kronor för 2026.

I propositionen aviserar regeringen därutöver ett antal beräknade ökningar av anslagen för bl.a. 2027 och 2028.

Motionen

I kommittémotion 2025/26:3743 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) vill motionärerna minska anslaget med 500 000 kronor i förhållande till regeringens förslag till följd av att motionärerna vill sänka den pris- och löneomräkning som görs avseende myndigheternas förvaltnings- och investeringsanslag.

1:9 Brottsoffermyndigheten

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:9 Brottsoffermyndigheten för 2026 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Brottsoffermyndigheten

Tusental kronor

Anslag 2025	Prop. 2026	S	V	C	MP
-------------	------------	---	---	---	----

62 700	80 859	15 000	±0	±0	±0
--------	--------	--------	----	----	----

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 80 859 000 kronor för 2026 till anslaget 1:9 Brottsoffermyndigheten.

Anslaget får användas för Brottsoffermyndighetens förvaltningsutgifter.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 10 000 000 kronor för inrättande av en nationell samordningsfunktion för att stödja och hjälpa brottsoffer som utsatts för terroristbrottslighet eller annan allvarlig brottslighet som innefattat förstörelse av bostad.

För förstärkning av Brottsoffermyndighetens ärendehantering föreslås en ökning av anslaget med 3 000 000 kronor fr.o.m. 2026.

Med anledning av kommande lagförslag i fråga om utbetalning av brottsskadeersättning föreslås att anslaget ökas med 5 000 000 kronor fr.o.m. 2026. Anslaget 1:12 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m. minskas med 6 250 000 kronor fr.o.m. 2026.

I propositionen aviserar regeringen ytterligare en beräknad ökning av anslaget för 2027.

Motionen

I kommittémotion 2025/26:3586 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 1 föreslås att anslaget ökas med 15 miljoner kronor för att myndigheten ska stärka Brottsofferjouren Sveriges verksamhet med samma belopp.

1:10 Ersättning för skador på grund av brott

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:10 Ersättning för skador på grund av brott för 2026 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Ersättning för skador på grund av brott

Tusental kronor

Anslag 2025	Prop. 2026	S	V	C	MP
291 953	281 953	±0	±0	±0	138 000

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 281 953 000 kronor för 2026 till anslaget 1:10 Ersättning för skador på grund av brott.

Anslaget får användas för utgifter för ersättningar för skador på grund av brott i enlighet med bestämmelserna i brottsskadelagen (2014:322).

Anslaget föreslås öka med 60 000 000 kronor fr.o.m. 2026 med anledning av kommande lagförslag i fråga om utbetalning av brottsskadeersättning.

Motionen

I kommittémotion 2025/26:3510 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP) föreslås ett ökat anslag med 138 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag, vilket ska användas för att se över systemet för ersättning och stöd till brottsoffer och för att staten ska ta ett större ansvar för att driva in skadestånd och brottsskadeersättning.

1:11 Rättsliga biträden m.m.

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:11 Rättsliga biträden m.m. för 2026 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Rättsliga biträden m.m.

Tusental kronor

Anslag 2025	Prop. 2026	S	V	C	MP
4 305 857	4 404 007	±0	35 000	-2 750	338 000

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 4 404 007 000 kronor för 2026 till anslaget 1:11 Rättsliga biträden m.m.

Anslaget får användas för utgifter för rättsliga biträden som enligt 21 kap. 10 § rättegångsbalken, lagen (1988:609) om målsägandebiträde och rätts-hjälpslagen (1996:1619) ska betalas av allmänna medel. Anslaget får vidare användas för utgifter som enligt lagen (1996:1620) om offentligt biträde ska betalas av allmänna medel, exklusive utgifter som avser offentligt biträde i ärenden enligt utlänningslagen (2005:716) och lagen (2022:700) om särskild kontroll av vissa utlännningar. Anslaget får även användas för utgifter för medlare enligt 6 kap 18 a § och 21 kap. 13 § andra stycket föräldrabalken samt rättegångsbiträde enligt 20 kap 2 b § föräldrabalken. Anslaget får användas för utgifter för särskilda företrädare för barn enligt 12 § lagen (1999:997) om särskild företrädare för barn samt för utgifter för bevisning, parter, tolk, översättning och god man, förvaltararvoden m.m. i konkurser samt ersättning till likvidatorer och bouppteckningsförrättare. Dessutom får anslaget användas för utgifter som hänför sig till internationellt straff- och civilrättsligt samarbete och som inte ska betalas av annan myndighet.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 2 000 000 kronor för 2026 för kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om en ny tidsobestämd frihetsberövande påföljd.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om avskaffad ungdomsreduktion för 18–20-åringar föreslås anslaget öka med 400 000 kronor för 2026.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om minskad ungdomsreduktion föreslås anslaget öka med 1 200 000 kronor för 2026.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om sänkt straffbarhetsålder föreslås anslaget öka med 1 350 000 kronor för 2026.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om skärpta regler om undanröjande av ungdomspåföljder föreslås anslaget öka med 300 000 kronor för 2026.

För kostnader med anledning av kommande lagförslag om bl.a. ett utvidgat straffansvar för försök och förberedelse till brott föreslås anslaget öka med 4 500 000 kronor för 2026.

För kostnader med anledning av kommande lagförslag om en skärpt syn på hedersrelaterat våld och förtryck föreslås anslaget öka med 4 300 000 kronor för 2026.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om ett skärpt regelverk om utvisning på grund av brott föreslås anslaget öka med 1 000 000 kronor för 2026.

För ökade kostnader med anledning av kommande lagförslag om en särskild straffbestämmelse för psykiskt våld föreslås anslaget öka med 1 500 000 kronor för 2026.

För kostnader med anledning av kommande lagförslag om straffrättsliga åtgärder mot tjänstefel föreslås anslaget öka med 1 400 000 kronor för 2026.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om skärpta regler för villkorlig frigivning föreslås anslaget öka med 700 000 kronor fr.o.m. 2026.

I propositionen aviserar regeringen därutöver ytterligare ett antal beräknade ökningar och minskningar av anslagen för bl.a. 2027 och 2028.

Motionerna

I partimotion 2025/26:3156 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) föreslås att anslaget ökas med 35 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag för att finansiera ett höjt inkomsttak för rättshjälp. I kommittémotion 2025/26:2788 av Gudrun Nordborg m.fl. (V) yrkande 22 framställs ett liknande yrkande.

I kommittémotion 2025/26:3743 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) vill motionärerna minska anslaget med 2,75 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag till följd av att motionärerna avvisar regeringens förslag om sänkt straffbarhetsålder och om straffrättsliga åtgärder mot tjänstefel, tillsammans med en minskning av den årliga pris- och löneomräkningen.

I kommittémotion 2025/26:3510 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP) vill motionärerna öka anslaget med 338 miljoner kronor för att möjliggöra rätten till ett eget juridiskt biträde för barn i alla mål som rör vårdnad, boende och umgänge.

1:12 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:12 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m. för 2026 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.*Tusental kronor*

Anslag 2025	Prop. 2026	S	V	C	MP
90 987	79 487	±0	±0	±0	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 79 487 000 kronor för 2026 till anslaget 1:12 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.

Anslaget får användas för utgifter som uppkommer för staten i samband med vissa skaderegleringar samt för utgifter för ersättning till vissa ombuds- och rättegångskostnader. Anslaget får även användas för utgifter i samband med statens skadeståndsansvar om den enhetliga patentdomstolen överträder EU-rätten.

Regeringen föreslår att anslaget minskas med 11 500 000 kronor för 2026 med anledning av kommande lagförslag om utvidgade möjligheter till jämkning av frihetsberövandeersättning. Anslaget 6:2 Justitiekanslern inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse ökas med 3 000 000 kronor fr.o.m. 2026, anslaget 1:9 Brottsoffermyndigheten ökas med 5 000 000 kronor fr.o.m. 2026 och anslaget 1:3 Kronofogdemyndigheten inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution ökas med 1 200 000 kronor för 2026.

I propositionen aviserar regeringen därutöver en beräknad minskning av anslaget för 2027.

1:13 Avgifter till vissa internationella sammanslutningar

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:13 Avgifter till vissa internationella sammanslutningar för 2026 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Avgifter till vissa internationella sammanslutningar*Tusental kronor*

Anslag 2025	Prop. 2026	S	V	C	MP
19 174	20 174	±0	±0	±0	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 20 174 000 kronor för 2026 till anslaget 1:13 Avgifter till vissa internationella sammanslutningar.

Anslaget får användas till årsavgifter och bidrag till vissa internationella sammanslutningar, internationellt samarbete och forskning med anknytning till rättsväsendets område. Vidare får bidrag till vissa andra internationella sammanslutningar samt internationellt samarbete och forskning med anknytning till Justitiedepartementets område betalas från anslaget.

För att finansiera höjd avgift till Interpol föreslås anslaget öka med 1 000 000 kronor för 2026. Anslaget 1:1 Polismyndigheten minskas med motsvarande belopp.

I propositionen aviserar regeringen därutöver en beräknad ökning av anslaget för 2027.

1:14 Bidrag till brottsförebyggande arbete

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:14 Bidrag till brottsförebyggande arbete för 2026 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Bidrag till brottsförebyggande arbete

Tusental kronor

Anslag 2025	Prop. 2026	S	V	C	MP
145 157	158 157	±0	±0	250 000	1 000 000

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 158 157 000 kronor för 2026 till anslaget 1:14 Bidrag till brottsförebyggande arbete.

Anslaget får användas för utgifter i syfte att stärka det brottsförebyggande och brottsofferstödjande arbetet, inklusive det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag för brottsförebyggande åtgärder och administration av dessa, för statsbidrag för åtgärder mot våldsbejakande extremism samt för utvärderingar.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 10 000 000 kronor för 2026 för att förbättra länsstyrelsernas förutsättningar att stödja det lokala arbetet i den s.k. bob-strukturen, med barn och unga som riskerar att begå eller begår grova brott med koppling till organiserad brottslighet.

För statsbidrag till förebyggande insatser mot våldsbejakande extremism föreslås anslaget öka med 10 000 000 kronor fr.o.m. 2026.

För förstärkning av det brottsförebyggande och brottsofferstödjande arbetet föreslås anslaget öka med 10 000 000 kronor fr.o.m. 2026.

Tidigare beslutade anslagsförändringar innebär att anslaget minskas med 10 000 000 kronor fr.o.m. 2026.

I propositionen aviserar regeringen därutöver ytterligare en beräknad ökning av anslagen för 2027 och 2028.

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:3743 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) anför motionärerna att de vill öka det brottsförebyggande arbetet genom fler vuxna på gator och torg i utsatta områden. Anslaget föreslås därför öka med 250 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag.

I kommittémotion 2025/26:3510 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP) vill motionärerna öka anslaget med 1 miljard kronor för att stärka det

brottsförebyggande arbetet och för att säkerställa att de insatser som är framgångsrika får tillräckliga och långsiktiga resurser.

1:15 Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:15 Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd för 2026 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd

Tusental kronor

Anslag 2025	Prop. 2026	S	V	C	MP
42 660	48 032	±0	±0	±0	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 48 032 000 kronor för 2026 till anslaget 1:15 Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd.

Anslaget får användas för Säkerhets- och integritetsskyddsnämndens förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för Myndigheten för säkerhet och integritetsskydds förvaltningsutgifter.

Regeringen föreslår att anslaget minskas med 3 000 000 kronor fr.o.m. 2026 med anledning av en justering av vilken myndighet som ska vara kontrollorgan för nationell säkerhetslagring i kommande lagförslag om datalagring och tillgång till elektronisk information. Anslaget 1:12 Försvarsunderrättelse-domstolen inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap ökas med motsvarande belopp.

För att vidta säkerhetshöjande åtgärder föreslås anslaget öka med 3 000 000 kronor för 2026.

För att myndigheten fortsatt ska kunna bedriva en effektiv verksamhet framför allt till följd av ändringar i lagstiftningen om hemliga tvångsmedel föreslås anslaget öka med 3 000 000 kronor fr.o.m. 2026.

I propositionen aviserar regeringen därutöver ytterligare ökningar av anslagen för bl.a. 2027 och 2028.

1:16 Domarnämnden

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:16 Domarnämnden för 2026 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Domarnämnden

Tusental kronor

Anslag 2025	Prop. 2026	S	V	C	MP
14 153	14 387	±0	±0	±0	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 14 387 000 kronor för 2026 till anslaget 1:16 Domarnämnden.

Anslaget får användas för Domarnämndens förvaltningsutgifter.

För att förstärka Domarnämndens hantering av inkomna anställningsärenden föreslås anslaget öka med 2 000 000 kronor för 2026. Anslaget 1:5 Sveriges Domstolar minskas med motsvarande belopp.

1:17 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering

Regeringens och motionärernas förslag i fråga om anslaget 1:17 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering för 2026 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering

Tusental kronor

Anslag 2025	Prop. 2026	S	V	C	MP
453 000	432 000	±0	±0	±0	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 432 000 000 kronor för 2026 till anslaget 1:17 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering.

Anslaget får användas för utgifter avseende verksamhet som bedrivs inom ramen för fonden för inre säkerhet och fonden för integrerad gränsförvaltning, instrumentet för gränsförvaltning och visering, samt för administration av bägge fonderna.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 112 000 000 kronor för 2026 för att justera anslagsnivån efter beräknade utbetalningar.

I propositionen aviserar regeringen därutöver en ökning av anslagen för 2027 och 2028.

Utreda en svensk maffialag (förslag till nytt anslag 99:1)

I kommittémotion 2025/26:3586 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 1 och yrkande 15 vill motionärerna avsätta 5 miljoner kronor för att utreda möjligheten att införa en svensk variant av den amerikanska RICO-lagstiftningen (Racketeer Influenced and Corrupt Organizations Act) för att bekämpa den organiserade brottsligheten.

Ekokrim - inrättande av ny myndighet (förslag till nytt anslag 99:2)

I kommittémotion 2025/26:3743 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) vill motionärerna skapa en ny myndighet, Ekokrim, som ska ersätta Ekobrottsmyndigheten, för att bättre kunna komma åt den lukrativa kriminella ekonomin. För detta ändamål föreslås 700 miljoner kronor till en ny anslagspost. Även i kommittémotion 2025/26:3581 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) yrkande 10 vill motionärerna inrätta en sådan myndighet.

Stömlinje för föräldrar och anhöriga (förslag till nytt anslag 99:3)

I kommittémotion 2025/26:3510 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP) begärs att en lämplig myndighet får i uppdrag att upprätta en nationell stömlinje för anhöriga till kriminella. För detta ändamål föreslås 10 miljoner kronor till en ny anslagspost.

Utskottets ställningstagande

Målet för kriminalpolitiken är att minska brottsligheten och öka människors trygghet. Målet för rättsväsendet är den enskildes rättssäkerhet och rättstrygghet. För att minska brottsligheten och öka tryggheten i samhället krävs både ett effektivt brottsbekämpande arbete och ett brottsförebyggande arbete som involverar många aktörer i samhället. Det är centralt att fler brott förhindras och att fler brott klaras upp. För att den målsättningen ska bli verklighet krävs det enligt utskottet kraftfulla satsningar på breda och långsiktiga åtgärder.

Som regeringen anför i propositionen utgör organiserad brottslighet och kriminella nätverk, tillsammans med andra staters alltmer offensiva agerande mot Sverige och den förhöjda terrorhotnivån, allvarliga hot mot det fria och öppna samhället. För att trycka tillbaka den organiserade brottsligheten måste arbetet bedrivas med inriktningen: slå hårt mot gängens grova våld, strypa den kriminella ekonomin och bryta utnyttjandet och rekryteringen av barn och unga in i gängen. Det är vidare av stor vikt att mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck bekämpas och att den s.k. mängdbrottsligheten lagförs i större utsträckning än i dag.

I årets budgetproposition har regeringen föreslagit en fortsatt satsning på Polismyndigheten, bl.a. genom att tillföra medel så att polisutbildningen kan etableras vid ytterligare ett lärosäte och därmed öka antalet utbildningsplatser. Enligt utskottet är det ett välkommet tillskott som i förlängningen skapar goda förutsättningar för att öka polistätheten. Utskottet står bakom det förslaget och anslagsökningen i övrigt.

Med hänsyn till främmande makts agerande och ett förhöjt terrorhot, tillsammans med nya aktörer som drivs av utvecklingen i omvärlden eller fascinerats av våld, fortsätter kraven på Säkerhetspolisen som nationell

säkerhetstjänst att öka. Utskottet ser därför positivt på regeringens förslag att tillföra medel till Säkerhetspolisen.

Även Åklagarmyndigheten tillförs medel, bl.a. med hänvisning till ett ökat antal svårutredda förundersökningar och för att upprätthålla effektiviteten i brottmålsprocessen. När det gäller Ekobrottsmyndighetens brottsförebyggande arbete anför regeringen att det behöver förstärkas, bl.a. för att förhindra att välfärdssystemen utsätts för brottslighet. Utskottet instämmer i detta. Myndigheten har en viktig roll i arbetet för att effektivt bekämpa den kriminella ekonomin, såväl enskilt som i samverkan med andra aktörer vid det nyligen inrättade finansiella underrättelsecentrumet. Sammantaget står utskottet bakom anslagsfördelningen till dessa två myndigheter.

Utskottet står vidare bakom resursökningen till Sveriges Domstolar, vilken bl.a. ska finansiera en effektiv tillståndsprövning av nya kärntekniska anläggningar.

När det gäller Kriminalvården fortsätter inflödet av klienter att öka. Det är tydligt att myndigheten behöver fortsätta växa, både vad gäller mängden personal och antalet anstaltsplatser. Regeringen föreslår ökade medel till Kriminalvården för bl.a. nya anstaltsplatser, även på längre sikt. Myndighetens verksamhet kommer att påverkas av flera kommande lagstiftningsförslag, som bl.a. handlar om unga lagöverträdare. Utskottet utgår från att det inom ramen för den anslagsökning som föreslås i dessa delar kommer att finnas utrymme för att avsätta medel för utbildning av personalen till följd av de nya arbetsuppgifter som förslagen innebär. När det gäller det aviserade lagförslaget om sänkt straffbarhetsålder är det enligt utskottet tydligt att den rådande ordningen för unga lagöverträdare inte är tillfyllest, och utskottet emotser ett lagförslag i frågan. Utskottet står bakom regeringens anslagsökning med anledning av förslaget och anslagsökningen i övrigt.

Utöver de satsningar som görs på rättsväsendet för att öka förmågan att utreda och lagföra brott är det viktigt att även det brottsförebyggande arbetet ges tillräckliga resurser. Utöver det som redovisas om brottsförebyggande arbete i avsnittet ovan om regeringens resultatredovisning är det enligt utskottet välkommet att anslagen till Brottsförebyggande rådet (Brå) och Bidrag till brottsförebyggande arbete höjs. Utskottet noterar särskilt att Brå tillförs medel för att sprida kunskap och ge stöd till olika aktörer som arbetar med trygghet och brottsförebyggande åtgärder i den byggda miljön. När det gäller arbetet med förebyggande insatser mot våldsbejakande extremism framgår det av propositionen att regeringen föreslår medel för fortsatt statsbidrag för detta ändamål.

Vidare ser utskottet positivt på att Brottsoffermyndigheten får ett ökat anslag. Det höjda anslaget är nödvändigt för att bl.a. hantera det ökade antalet ansökningar om brottsskadeersättning och regressärenden de senaste åren. Utskottet noterar därtill att det av propositionen framgår att intäkterna till Brottsofferfonden har fortsatt att öka, och att en mycket stor del av fondens medel fortsatt går till Brottsofferjouren Sverige och de lokala brottsofferjourerna.

Utskottet står vidare bakom regeringens förslag till anslaget för Ersättning för skador på grund av brott, som bl.a. avser en anslagshöjning med anledning av ett kommande lagförslag om att brottsoffer ska kunna få brottskadeersättning redan när en dom på skadestånd får laga kraft och att möjligheterna att jämka frihetsberövandeersättning utvidgas.

När det gäller anslaget Rättsliga biträden noterar utskottet att regeringen höjer det med hänvisning till flera kommande lagstiftningsförslag. Utskottet står bakom dessa anslagshöjningar.

Även i övrigt står utskottet bakom den anslagsfördelning som föreslås i budgetpropositionen. Genom de föreslagna anslagshöjningarna stärks förmågan hos rättsväsendets myndigheter att utföra sina uppdrag och att bekämpa brottsligheten samt arbeta brottsförebyggande. Utskottet står även bakom regeringens förslag om bemyndigande om ekonomiska åtagandanden.

Som regeringen anför pågår ett omfattande lagstiftningsarbete på området. Riksdagen har redan antagit flera lagförslag för att ge de brottsbekämpande myndigheterna effektivare verktyg, t.ex. anonyma vittnen, ökat informationsflöde till brottsbekämpningen, utökade möjligheter till kamerabevakning för myndigheter, utökade möjligheter att använda biometri i brottsbekämpningen, preventiva tvångsmedel och vistelseförbud. Därutöver emotser utskottet att regeringen återkommer med lagförslag utifrån de utredningar som tillsatts på området.

Som regeringen anför har Straffreformutredningen lämnat förslag om skärpta straffskalor och att det ska införas en särskild straffskärpningsbestämmelse som kan innebära dubbla straff för brott som har samband med kriminella nätverk. I utredningen En översyn av 23 kap. brottsbalken föreslås att det straffbara området för försök, förberedelse och stämpling till brott utvidgas.

När det gäller mäns våld mot kvinnor har kontaktförbudslagstiftningen nyligen skärpts så att sådana förbud ska kunna användas i fler fall, omfatta större områden och i fler fall än tidigare ska kunna förenas med elektronisk övervakning, s.k. fotboja. Därutöver noterar utskottet att regeringen remitterat en lagrådsremiss om en särskild straffbestämmelse för psykiskt våld. Vidare innefattar Straffreformutredningen och Utredningen om påföljder, återfall och verkställighet förslag som syftar till att skärpa straffen och stärka skyddet mot bl.a. mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld.

Sammanfattningsvis ställer sig utskottet bakom regeringens inriktning av kriminalpolitiken. Utskottet delar regeringens syn på vilka åtgärder som bör vidtas för att minska brottsligheten, öka tryggheten och stärka den enskildes rättssäkerhet och rättstrygghet. Med regeringens förslag till anslagsfördelning får rättsväsendet goda förutsättningar att vidta dessa åtgärder. Utskottet tillstyrker således regeringens förslag till anslagsfördelning inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet och regeringens förslag till bemyndigande. Därmed ställer sig utskottet inte bakom de motioner som föreslår en annan anslagsfördelning. Utskottet avstyrker samtliga motionsyrkanden.

Namnbyte för Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändringar i nio lagar som innebär att hänvisningar till Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden ersätts eller kompletteras med hänvisningar till Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd.

Propositionen

Bakgrund

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden inrättades 2008 och är en förvaltningsmyndighet under regeringen som leds av en nämnd. Den nämnd som utgör myndighetens ledning är också ett tillsynsorgan, vars sammansättning och uppgifter regleras i lagen (2007:980) om tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet. Enligt lagen ska nämnden utöva tillsyn över bl.a. brottsbekämpande myndigheters användning av hemliga tvångsmedel, kvalificerade skyddsidentiteter samt Polismyndighetens, Säkerhetspolisens och Ekobrottsmyndighetens behandling av personuppgifter. Nämnden är fristående och självständig i förhållande till de myndigheter vars verksamheter tillsynen avser.

Regeringen avser att ändra Säkerhets- och integritetsskyddsnämndens ledningsform från nämndmyndighet till enrådgighetsmyndighet. Skälet till ändringen är att ledningsformen inte längre bedöms vara ändamålsenlig. Myndigheten har vuxit avsevärt sedan den inrättades och förväntas växa ytterligare framöver. Tillväxten påverkar förutsättningarna för nämnden att leda myndigheten på ett effektivt sätt. Nämnden har i takt med att myndigheten vuxit fått ett ökat administrativt ansvar som är svårt att förena med en växande tillsynsverksamhet. För att komma till rätta med dessa utmaningar anser regeringen att ledningsformen bör ändras så att ansvaret för att leda myndigheten läggs på en myndighetschef, samtidigt som nämndens roll som tillsynsorgan renodlas. Tillsynsverksamheten ska ligga kvar hos nämnden, som blir ett särskilt beslutsorgan vid myndigheten som självständigt i förhållande till myndighetens ledning ansvarar för sina beslut inför regeringen och som behåller namnet Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden (nämnden). Myndighetens roll i fråga om nämndens tillsynsverksamhet blir bl.a. att tillhandahålla resurser och stöd och biträda nämnden när den begär det. Regeringen avser att närmare reglera myndighetens uppgifter i förhållande till nämnden och övriga beslutsorgan i dess instruktion.

Den ändrade ledningsformen innebär att nämnden inte längre utgör myndighetsledning. I övrigt ändras inte nämndens uppgifter eller funktion. Nämndens sammansättning och uppgifter kommer på samma sätt som tidigare att vara reglerad i lag. På samma sätt som tidigare är nämnden också fristående

och självständig i förhållande till de myndigheter vars verksamheter tillsynen avser.

Eftersom Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden behåller sitt namn som tillsynsorgan måste myndigheten få ett nytt namn. Regeringen föreslår att det nya namnet blir Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd, som bedöms avspegla verksamheten vid myndigheten på ett lämpligt sätt.

Förslaget om att myndigheten ska byta namn motiverar ändringar i ett antal författningar. Namnet förekommer bl.a. i rättegångsbalken, lagen (1998:620) om belastningsregister, lagen (2007:979) om åtgärder för att förhindra vissa särskilt allvarliga brott, lagen (2007:980) om tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet, offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet, säkerhetsskyddslagen (2018:585), lagen (2020:62) om hemlig dataavläsning och lagen (2024:326) om hemliga tvångsmedel i syfte att verkställa frihetsberövande påföljder. I bestämmelser där Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden avser Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden som myndighet föreslås myndighetsnamnet bytas ut mot Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd. I bestämmelser som avser verksamhet vid myndighetens beslutsorgan föreslås i stället att Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd läggs till benämningen av beslutsorganet. Ändringarna är inte avsedda att medföra någon ändring i sak.

Regeringen bedömer att förslaget kommer att leda till marginella kostnadsökningar och mindre utgifter för myndigheten av engångskaraktär i direkt anslutning till bytet av namn och ledningsform. Kostnaderna kan enligt regeringen hanteras inom myndighetens befintliga ekonomiska ramar.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringen anser att lagändringarna bör träda i kraft samtidigt som myndigheten byter ledningsform, dvs. den 1 mars 2026. Några övergångsbestämmelser bedöms inte behövas.

Utskottets ställningstagande

Propositionen har i denna del inte lett till några motionsyrkanden eller andra invändningar under utskottsbehandlingen. Utskottet anser att regeringens lagförslag är ändamålsenligt utformade och att de bör antas av riksdagen.

Särskilda yttranden

1. Statens budget inom utgiftsområde 4 , punkt 1 (S)

Teresa Carvalho (S), Heléne Björklund (S), Petter Löberg (S), Anna Wallentheim (S) och Mattias Vepsä (S) anför:

Riksdagen har genom sitt beslut den 26 november 2025 fastställt att de samlade utgifterna för utgiftsområde 4 inte får överstiga 94 743 980 000 kronor 2026 (bet. 2025/26:FiU1, rskr. 2025/26:64–65). Eftersom Socialdemokraternas förslag till anslag inom utgiftsområdet ligger över den nivån kan vi inte reservera oss till förmån för detta förslag. Socialdemokraternas budgetalternativ bör ses som en helhet. Därför väljer vi att avstå från ställningstagande och lägger i stället fram ett särskilt yttrande om Socialdemokraternas politik inom utgiftsområde 4. Förslaget till statens budget för 2026 inom utgiftsområde 4 läggs fram i kommittémotion 2025/26:3586 yrkandena 1, 15 och 107.

Socialdemokraternas förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2025/26:3551. Motionen behandlas i betänkande 2025/26:FiU1, och vårt samlade förslag till inriktning för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken framgår av reservation 1 i det betänkandet.

Världen har förändrats då säkerhetsläget är allvarligt och den globala ekonomin är i gungning. Samtidigt går Sverige i fel riktning efter regeringens treåriga försök att styra landet. Resultatet är bl.a. att gängvåldet fortsätter, sprängningarna ökar och kriminaliteten kryper ned i åldrarna. Regeringens budget saknar tillräckliga åtgärder för att bryta nyrekryteringen till de kriminella gängen. Vi vill vända den negativa utvecklingen och föreslår därför kraftfulla åtgärder för att stoppa våldet och bryta nyrekryteringen till kriminella gäng. Med vår budget visar vi att Sverige kan föras i en ny riktning.

Socialdemokraternas budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 4 innebär följande.

För att knäcka gängen och den bakomliggande organiserade brottsligheten krävs att den straffrättsliga lagstiftningen är utformad så att den både täcker alla straffvärda handlingar och ger de brottsbekämpande myndigheterna rätt verktyg för att bekämpa nätverken. Här finns i dag alltjämt luckor då det saknas en tillräckligt offensiv lagstiftning som tar sikte på den organiserade brottslighetens verksamhet som sådan. Regeringen gav i mars 2025 en utredare i uppdrag att lämna förslag på ett särskilt straffansvar för deltagande i en kriminell sammanslutning. Det är ett viktigt steg på vägen men inte tillräckligt. Vi anser att det bör införas en svensk maffialag med inspiration från den amerikanska RICO-lagstiftningen. En ny utredning bör därför tillsättas med uppdraget att se över möjligheterna att kollektivt döma hela nätverk och organisationer utifrån mönster av organiserad brottslig verksamhet, som gäng, maffialiknande verksamhet, narkotikahandel och mc-klubbar. För att ge

polisen bättre möjligheter att komma åt topparna bör utredningen även se över möjligheterna att utvidga dagens ordning för strafflindring för den som agerar "kronvittne" mot ledare inom den organiserade brottsligheten. Utredningen bör också se över möjligheten att åtala juridiska personer. Slutligen bör utredningen analysera möjligheterna att skapa särskilda polisiära maffiaenheter för att arbeta med den nya lagen. Socialdemokraterna avsätter 5 miljoner kronor för utredningen av en svensk maffialagstiftning.

Brottsofferjouren Sverige är den organisation som ger stöd till de flesta brottsoffer, vittnen och anhöriga. Organisationen har verksamhet i alla Sveriges kommuner och gav under 2024 stöd till fler än 60 000 brottsoffer, vittnen och anhöriga. Organisationens medlemsjourer har fler än 1 000 volontärer och 100 anställda, och de driver också den nationella stödlinjen för brottsoffer som är öppen alla dagar om året. Brottsofferjouren Sverige är genom avtal med polisen mottagare av samtliga ärenden där målsägande vid polis-anmälan önskat kontakt med en stödverksamhet. Trots sin viktiga verksamhet har de fått minskade ekonomiska bidrag de senaste åren. De minskade resurserna har lett till att personalneddragningar har genomförts och ytterligare planeras. Brottsofferjouren Sverige har äskat 15 miljoner kronor från regeringen för det kommande året. Regeringen har dock valt att inte gå organisationen till mötes. Socialdemokraterna avsätter därför 15 miljoner kronor till anslaget Brottsoffermyndigheten.

Hotet från våldsbejakande extremism och terrorism har blivit alltmer komplext och svårbekämpat. Mångfalden av digitala plattformar bidrar till att våldsbejakande budskap och innehåll kan spridas över gränser och i stor omfattning. Ideologiskt motiverade brott och terrorism ryms inte längre enbart inom de tre tidigare dominerande extremistmiljöerna i Sverige, dvs. de våldsbejakande islamistiska, högerextremistiska och vänsterextremistiska miljöerna. Extremismen har nu genomgått en hybridisering där personer både i och utanför extremistmiljöerna plockar delar från olika extrema ideologier och konspirationsteorier och sätter samman dessa utifrån sin egen personliga världsbild och uppfattning om vem fienden är. I dag kommer attentatshotet både från terrororganisationer och från ideologiskt motiverade ensamagerande gärningspersoner som kan utföra allvarliga attentat med relativt enkla medel. Våldsbejakande propaganda som olika aktörer sprider i sociala medier spelar en central roll både i radikaliseringsprocesser och i planeringen av våldsdåd. Såväl Säkerhetspolisen som Centrum mot våldsbejakande extremism (CVE) måste ha tillräckliga resurser och de allra bästa verktygen för att kunna upptäcka, förhindra och bekämpa terrorism. De behöver också följa utvecklingen av s.k. aktivklubbar som har en tydlig koppling till våldsbejakande högerextremism och som kraftigt ökat sina aktiviteter under förra året. CVE bedriver även ett viktigt arbete med att ge stöd och information till bl.a. skolor för att arbeta förebyggande mot skolattacker. I förra årets budget avsatte Socialdemokraterna särskilda medel för en extra satsning på CVE. I årets budget fortsätter vi den satsningen med 25 miljoner kronor mer än regeringen till anslaget Brottsförebyggande rådet.

Kriminalvården expanderar snabbt, och det finns utökade behov av utbildning och fortbildning. Det gäller inte minst för den helt nya verksamheten med särskilda ungdomsavdelningar. Socialdemokraterna avsätter i detta syfte 200 miljoner kronor.

Sammantaget bör 245 000 000 kronor mer än vad regeringen föreslår anvisas inom utgiftsområdet för 2026.

2. Statens budget inom utgiftsområde 4 , punkt 1 (V)

Lotta Johnsson Fornarve (V) anför:

Riksdagen har genom sitt beslut den 26 november 2025 fastställt att de samlade utgifterna för utgiftsområde 4 inte får överstiga 94 743 980 000 kronor 2026 (bet. 2025/26:FiU1, rskr. 2025/26:64–65). Eftersom Vänsterpartiets förslag till anslag inom utgiftsområdet ligger över den nivån kan jag inte reservera mig till förmån för detta förslag. Vänsterpartiets budgetalternativ bör ses som en helhet. Därför väljer jag att avstå från ställningstagande och lägger i stället fram ett särskilt yttrande om Vänsterpartiets politik inom utgiftsområde 4. Förslaget till statens budget för 2026 inom utgiftsområde 4 läggs fram i partimotion 2025/26:3156 och kommittémotion 2025/26:2788 yrkandena 4 och 22.

Vänsterpartiets förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2025/26:2792. Motionen behandlas i betänkande 2025/26:FiU1, och vårt samlade förslag till inriktning för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken framgår av reservation 2 i det betänkandet.

Med ett år kvar till valet kan vi konstatera att regeringen spelar ett cyniskt valspel. Efter tre år på svältkur med Tidöpartierna tömmer regeringen statskassan och låter välfärden stå för notan. Genom att regeringen under lång tid har låtit bli att satsa har den med stöd av Sverigedemokraterna cementerat lågkonjunkturen. Den svenska ekonomin har utvecklats svagt de senaste åren, med låg tillväxt och stigande arbetslöshet. Sverige hör till de OECD-länder där den ekonomiska ojämlikheten ökat mest sedan mitten av 1980-talet. Regeringen föreslår skattesänkningar med över 50 miljarder kronor för 2026. I Vänsterpartiets budgetalternativ finns en helt annan inriktning, där vi bygger Sverige starkare samtidigt som vi utjämnar klyftorna.

Vänsterpartiets budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 4 innebär följande.

För att på allvar stärka tryggheten i samhället och i politiskt eftersatta områden vill vi införa trygghetszoner i stället för visitationszoner. I en trygghetszon ska skolor, socialtjänst, polis och andra myndigheter och civila organisationer få extra resurser under en längre period. Syftet är att stärka det brottsförebyggande arbetet genom bl.a. ökad närvaro och ett ökat socialt engagemang för att bygga lokalt förtroende tillsammans med och för människorna i området. Vänsterpartiet avsätter 200 miljoner kronor till Polismyndigheten för detta ändamål. Den totala satsningen uppgår dock till 500 miljoner kronor och fördelas, förutom på utgiftsområde 4, på tre andra utgiftsområden.

Polisens tullverksamhet behöver få ökade resurser för att i större utsträckning kunna stoppa narkotika, vapen och sprängmedel redan vid landets gränser. För detta ändamål föreslår Vänsterpartiet en ökning av anslaget till Polismyndigheten med 50 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag.

Vänsterpartiet vill införa ett femicidpaket där polis, åklagare och domare ska ingå. Syftet är att mäns våld mot kvinnor, sexköp och människohandel för sexuella ändamål ska hanteras med ökad kompetens, rättssäkerhet och seriositet i hela rättskedjan. Vänsterpartiet avsätter totalt 30 miljoner kronor till ändamålet under anslaget, som fördelas med 10 miljoner kronor vardera till Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och Sveriges Domstolar.

Vänsterpartiet satsar 60 miljoner kronor mer än regeringen på Ekobrottsmyndigheten i syfte att dels inrätta en specialenhet för att bekämpa kriminaliteten i välfärden, dels införa en analysgrupp eller hubb med experter inom området för att utredningar och kommande lagförslag ska få en bättre motståndskraft mot välfärds kriminalitet och organiserad brottslighet.

Slutligen konstaterar jag att inkomsttaket för rättshjälp inte har höjts sedan slutet av 1990-talet. Vänsterpartiet vill höja inkomsttaket i syfte att ge fler personer tillgång till stödet och en rättvis prövning i domstol. Problemet är framför allt stort i förvaltningsmål och familjemål. Vänsterpartiet avsätter 35 miljoner kronor mer än regeringen i detta syfte till anslaget Rättsliga biträden m.m.

Sammantaget bör 375 000 000 kronor mer än vad regeringen föreslår anvisas inom utgiftsområdet för 2026.

3. Statens budget inom utgiftsområde 4 , punkt 1 (C)

Ulrika Liljeberg (C) anför:

Riksdagen har genom sitt beslut den 26 november 2025 fastställt att de samlade utgifterna för utgiftsområde 4 inte får överstiga 94 743 980 000 kronor 2026 (bet. 2025/26:FiU1, rskr. 2025/26:64–65). Eftersom Centerpartiets förslag till anslag inom utgiftsområdet ligger över den nivån kan jag inte reservera mig till förmån för detta förslag. Centerpartiets budgetalternativ bör ses som en helhet. Därför väljer jag att avstå från ställningstagande och lägger i stället fram ett särskilt yttrande om Centerpartiets politik inom utgiftsområde 4. Förslaget till statens budget för 2026 inom utgiftsområde 4 läggs fram i kommittémotionerna 2025/26:3743 och 2025/26:3581 yrkande 10.

Centerpartiets förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2025/26:3811. Motionen behandlas i betänkande 2025/26:FiU1, och vårt samlade förslag till inriktning för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken framgår av reservation 3 i det betänkandet.

Centerpartiets budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 4 innebär följande.

Inledningsvis anser jag att det är möjligt att sänka den pris- och löneomräkning som görs för myndigheters förvaltnings- och investeringsanslag med 25 procent, vilket får effekt på flera myndigheter under utgiftsområdet.

Jag är positivt inställd till regeringens förstärkning av rättsväsendet men menar att resursökningarna hittills inte har gett de resultat som de borde. Därför föreslår jag att medel omfördelas inom Polismyndigheten så att grunduppdraget, inklusive hanteringen av våld mot kvinnor och barn, mängdbrott och en närvarande polis i hela landet, kan genomföras. Genom omprioriteringar inom myndigheten bör det vara möjligt att avsätta 500 miljoner kronor till detta ändamål. Jag vill även införa drönare på landsbygden för att stärka den polisiära närvaron. Stödet till avhopparverksamhet bör också utökas, med särskilt fokus på barn, unga och kvinnor. Däremot avvisar Centerpartiet regeringens förslag om inlösen av halvautomatiska vapen. Det minskar stödet till Ukraina, vilket är fel. Jag vill även omfördela resurser från anslaget till en ny myndighet, Ekokrim (se vidare nedan). Slutligen bör den pris- och löneomräkning som redogörs för ovan sänkas. Sammantaget innebär Centerpartiets förslag att anslaget minskas med 261 miljoner kronor.

Även Säkerhetspolisens och Åklagarmyndighetens anslag bör kunna sänkas genom en minskning av den årliga pris- och löneomräkningen. På samma sätt minskas anslagen till Brottsförebyggande rådet och Rättsmedicinalverket. Från Åklagarmyndighetens anslag omfördelas även resurser till Ekokrim (se vidare nedan).

Genom ombildandet av Ekobrottsmyndigheten till en ny myndighet, Ekokrim, minskas anslaget till Ekobrottsmyndigheten med 609 miljoner kronor.

När det gäller anslaget till Sveriges Domstolar skjuter Centerpartiet till 10 miljoner kronor för att få till snabbare tillståndprocesser. Samtidigt avvisar Centerpartiet regeringens förslag om miljötillstånd för ny kärnkraft, vilket innebär ett minskat anslag. Slutligen bör pris- och löneomräkningen sänkas även för Sveriges Domstolar, och sammantaget föreslås att anslaget minskas med 2 miljoner kronor.

Centerpartiet avvisar regeringen förslag om sänkt straffbarhetsålder, vilket medför att anslaget till Kriminalvården minskas med 11 miljoner kronor.

Centerpartiets inställning till förslaget om sänkt straffbarhetsålder minskar även anslaget till Rättsliga biträden m.m. Vi avvisar även förslaget om straffrättsliga åtgärder mot tjänstefel och sänker den årliga pris- och löneomräkningen. Därmed minskas anslaget med sammanlagt 2,75 miljoner kronor.

Jag vill se en ökad satsning på det brottsförebyggande arbetet med fler vuxna på gator och torg i utsatta områden. Det finansieras genom att anslaget Bidrag till brottsförebyggande arbete ökas med 250 miljoner kronor.

Slutligen anser jag att Ekobrottsmyndigheten behöver utvecklas för att bättre möta den snabba brottsutvecklingen på det ekonomiska området. Ekobrottsmyndigheten ska ombildas till en ny spetsmyndighet, Ekokrim, som äger och styr sina egna resurser. Det innebär att myndigheten kan göra bättre och effektivare prioriteringar utifrån sin expertkunskap och sina erfarenheter. Ekokrim skulle kunna få förutsättningar att dra till sig de bästa, mest kvalificerade och starkast motiverade utredarna, juristerna och revisorerna

som vill och kan slå mot den systemhotande brottsligheten. För detta ändamål vill jag avsätta 700 miljoner under en ny anslagspost.

Sammantaget bör 49 550 000 kronor mer än vad regeringen föreslår anvisas inom utgiftsområdet för 2026.

4. Statens budget inom utgiftsområde 4 , punkt 1 (MP)

Ulrika Westerlund (MP) anför:

Riksdagen har genom sitt beslut den 26 november 2025 fastställt att de samlade utgifterna för utgiftsområde 4 inte får överstiga 94 743 980 000 kronor 2026 (bet. 2025/26:FiU1, rskr. 2025/26:64–65). Eftersom Miljöpartiets förslag till anslag inom utgiftsområdet ligger över den nivån kan jag inte reservera mig till förmån för detta förslag. Miljöpartiets budgetalternativ bör ses som en helhet. Därför väljer jag att avstå från ställningstagande och lägger i stället fram ett särskilt yttrande om Miljöpartiets politik inom utgiftsområde 4. Förslaget till statens budget för 2026 inom utgiftsområde 4 läggs fram i kommittémotion 2025/26:3510.

Miljöpartiets förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2025/26:3770. Motionen behandlas i betänkande 2025/26:FiU1, och vårt samlade förslag till inriktning för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken framgår av reservation 4 i det betänkandet.

Miljöpartiets budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 4 innebär följande.

Under den förra mandatperioden påbörjades den största tillväxten av Polismyndigheten någonsin. Det arbetet måste nu fortsätta. Det behövs fler välutbildade poliser och fler civila handläggare, samtidigt som villkoren för dagens poliskår måste stärkas så att fler vill stanna i yrket. Det är viktigt att polisen har goda förutsättningar att arbeta brottsförebyggande och trygghetsskapande. Jag vill att 500 miljoner kronor av det ökade anslaget till Polismyndigheten ska gå till att anställa fler lokalområdespoliser och administrativ personal.

Miljöpartiet står inte bakom regeringens förslag om miljötillstånd för ny kärnkraft. Därmed bör anslaget till Sveriges Domstolar minskas med den del som ska finansiera dessa prövningar, dvs. 4 miljoner kronor.

När det gäller Kriminalvården välkomnar jag att myndigheten får ytterligare medel till utökad kapacitet, men jag anser att förutsättningarna för att Kriminalvården ska kunna växa, utvecklas och förbättras avsevärt försämrats med regeringens omfattande straffrättsreformer som kommer leda till att fängelserna fylls på i en snabbare takt än Kriminalvården rimligen kan hantera. Jag kommer att närmare analysera de straffskärpningar som regeringen föreslår men kan redan nu meddela att Miljöpartiet har en mycket restriktiv syn på de långtgående ändringar i synen på straff som nu föreslås. Sammantaget gör Miljöpartiet inte några ändringar i regeringens föreslagna satsning på Kriminalvården, även om vi inte står bakom många av de åtgärder som regeringen föreslår att medlen ska finansiera.

Att brottsoffer får upprättelse är en av rättssystemets allra viktigaste uppgifter. Samhället behöver säkerställa att brottsoffer och deras anhöriga får tillgång till stöd och tydlig information. Jag vill att staten ska ta ett större ansvar för att driva in skadestånd och brottsskadeersättning, så att brottsoffren kan fokusera på sin rehabilitering. För detta ändamål föreslår jag en förstärkning med 138 miljoner kronor årligen till anslaget Ersättning för skador på grund av brott.

I flera uppmärksammade fall har behovet av mer kunskap om barns rättigheter och riskbedömningar i mål om vårdnad och umgänge blivit tydligt. Även om det vidtagits åtgärder för att bättre tillvarata barns rätt i domstolsprocesser menar jag att mer behöver göras. Barns rätt till ett eget juridiskt biträde måste utökas till alla mål som rör vårdnad, boende och umgänge. För detta ändamål vill Miljöpartiet avsätta 338 miljoner kronor till anslaget Rättsliga biträden m.m.

Vi måste bryta nyrekryteringen så att gängen slutar växa, annars kommer vi aldrig att få bukt med våldet. Vi vet att barn under 15 år som utreds för allvarliga brott har en omfattande problembild med flera riskfaktorer. Det är helt uppenbart att nästan alla barn som begår brott tidigt i livet har uppvisat riskbeteenden för att rekryteras till kriminalitet och att både skola och socialtjänst har kännedom om detta. Det finns därmed stora möjligheter att fånga upp dessa barn och deras familjer redan innan det första brottet begås, genom bättre myndighetssamverkan och mer stöd till berörda familjer.

I Danmark har antalet gängkriminella minskat med en tredjedel på tio år. Det är dock inte enbart strängare straff, visitationszoner eller sänkt straffmyndighetsålder som gett den effekten. Forskare lyfter i stället upp långsiktiga sociala insatser som de starkast bidragande faktorerna. Även i Sverige finns framgångsrika insatser för barn i riskzon, såsom det brottsförebyggande och individanpassade programmet Rätt kurva. Genom programmet identifierar polisen och socialtjänsten barn som anses löpa stor risk att dras in i grov brottslighet och erbjuder barnen och familjerna insatser för att skapa vägar bort från kriminalitet. Jag vill skynda på arbetet med att sprida och utveckla metoder för att tidigt fånga upp och stötta barn som riskerar att dras in i kriminalitet. Det är viktigt att staten är med och finansierar dessa metoder och att insatserna ges tillräckliga och långsiktiga resurser. Därför vill jag se en satsning om 1 miljard kronor per år för att nå resultat i det brottsförebyggande arbetet och komma till rätta med nyrekryteringen av barn och unga. Detta tillförs anslaget Bidrag till brottsförebyggande arbete.

När det gäller anhöriga till kriminella behöver denna grupp stöd för att hantera känslor av oro, skuld och skam, men också praktisk vägledning i fråga om att t.ex. vittna om eller anmäla brott. Anhöriga kan också vara i behov av skyddat boende eller skyddade personuppgifter. Det riktade stödet till anhöriga behöver alltså utökas och jag föreslår därför att en lämplig myndighet får i uppdrag att inrätta en nationell stödlinje med detta ändamål. Jag vill därför skjuta till 10 miljoner kronor årligen till en ny anslagspost, Stödlinje för föräldrar och anhöriga.

Sammantaget bör 1 482 000 000 kronor mer än vad regeringen föreslår anvisas inom utgiftsområdet för 2026.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2025/26:1 Budgetpropositionen för 2026 utgiftsområde 4:

1. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i rättegångsbalken (avsnitt 2.1).
2. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister (avsnitt 2.2).
3. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2007:979) om åtgärder för att förhindra vissa särskilt allvarliga brott (avsnitt 2.3).
4. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2007:980) om tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet (avsnitt 2.4).
5. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (avsnitt 2.5).
6. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet (avsnitt 2.6).
7. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i säkerhetsskyddslagen (2018:585) (avsnitt 2.7).
8. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2020:62) om hemlig dataavläsning (avsnitt 2.8).
9. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2024:326) om hemliga tvångsmedel i syfte att verkställa frihetsberövande påföljder (avsnitt 2.9).
10. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2026 inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet enligt tabell 1.1.
11. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2026 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.

Motioner från allmänna motionstiden 2025/26

2025/26:2788 av Gudrun Nordborg m.fl. (V):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge lämplig myndighet i uppdrag att ta fram riktlinjer för att inrätta trygghetszoner i politiskt eftersatta områden och tillkännager detta för regeringen.

22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning i syfte att se över och justera inkomsttaket för rättshjälp och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3156 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

Riksdagen anvisar anslagen för 2026 inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2025/26:3510 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP):

Riksdagen anvisar anslagen för 2026 inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet enligt förslaget i tabell A i motionen.

2025/26:3581 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta ett ekokrim och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3586 av Teresa Carvalho m.fl. (S):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2026 inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet enligt förslaget i tabellen i motionen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska tillsätta en utredning för en ny svensk maffialag och tillkännager detta för regeringen.
107. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Säkerhetspolisen och Center mot våldsbejakande extremism (CVE) måste ha tillräckliga resurser och verktyg för att kunna upptäcka, förhindra och bekämpa våldsbejakande extremism och terrorism och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3743 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C):

Riksdagen anvisar anslagen för 2026 inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet enligt förslaget i tabellen i motionen.

BILAGA 2

Regeringens och motionärernas anslagsförslag

Anslag för 2026 inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet
Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen				
		S	V	C	MP	
1:1 Polismyndigheten	48 375 533	±0	260 000	-261 000		±0
1:2 Säkerhetspolisen	3 047 500	±0	±0	-9 000		±0
1:3 Åklagarmyndigheten	2 891 903	±0	10 000	-5 000		±0
1:4 Ekobrottsmyndigheten	1 218 883	±0	60 000	-609 000		±0
1:5 Sveriges Domstolar	8 452 927	±0	10 000	-2 000		-4 000
1:6 Kriminalvården	24 204 721	200 000	±0	-11 000		±0
1:7 Brottsförebyggande rådet	316 670	25 000	±0	-200		±0
1:8 Rättsmedicinalverket	716 787	±0	±0	-500		±0
1:9 Brottsoffermyndigheten	80 859	15 000	±0	±0		±0
1:10 Ersättning för skador på grund av brott	281 953	±0	±0	±0		138 000
1:11 Rättsliga biträden m.m.	4 404 007	±0	35 000	-2 750		338 000
1:12 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	79 487	±0	±0	±0		±0
1:13 Avgifter till vissa internationella sammanslutningar	20 174	±0	±0	±0		±0
1:14 Bidrag till brottsförebyggande arbete	158 157	±0	±0	250 000		1 000 000
1:15 Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd	48 032	±0	±0	±0		±0
1:16 Domarnämnden	14 387	±0	±0	±0		±0
1:17 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering	432 000	±0	±0	±0		±0
Förslag till anslag utöver regeringens förslag						
99:1 Utreda en svensk maffialag	±0	5 000	±0	±0		±0
99:2 Ekokrim - inrättande av ny myndighet	±0	±0	±0	700 000		±0
99:3 Stödlinje för föräldrar och anhöriga	±0	±0	±0	±0		10 000
Summa anslag inom utgiftsområdet	94 743 980	245 000	375 000	49 550	1 482 000	

BILAGA 3

Regeringens förslag till
beställningsbemyndigande

Det har inte väckts några motioner med anledning av regeringens förslag till
beställningsbemyndigande.

Beställningsbemyndigande för 2026 inom
utgiftsområde 4 Rättsväsendet

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Tidsperiod
1:17 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering	751 000	2027–2029
Summa beställningsbemyndiganden inom utgiftsområdet	751 000	

BILAGA 4

Regeringens lagförslag

1 **Förslag till lag om ändring i rättegångsbalken**

Härigenom föreskrivs att 27 kap. 9 a § rättegångsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Förslagen lydelse

27 kap.

9 a §¹

Om det kan befaras att det skulle medföra en fördröjning av väsentlig betydelse för utredningen att inhämta rättens förordnande enligt 9 §, får ett sådant förordnande beslutas av åklagaren. När en försändelse har hållits kvar på grund av åklagarens förordnande, ska befordringsföretaget utan dröjsmål anmäla detta till åklagaren. Åklagaren ska omedelbart pröva om försändelsen ska tas i beslag.

Om åklagaren har beslutat ett förordnande enligt första stycket, ska han eller hon utan dröjsmål skriftligt anmäla beslutet till rätten. I anmälan ska skälen för åtgärden anges. Rätten ska skyndsamt pröva ärendet. Om rätten finner att det inte finns skäl för åtgärden, ska den upphäva förordnandet.

Om ett förordnande om att hålla kvar en försändelse har upphört att gälla innan rätten har prövat ett ärende enligt andra stycket, ska åklagaren anmäla åtgärden till Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden.

Om ett förordnande om att hålla kvar en försändelse har upphört att gälla innan rätten har prövat ett ärende enligt andra stycket, ska åklagaren anmäla åtgärden till Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden
vid Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2026.

¹ Senast lydelse 2014:1419.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (1998:620) om belastningsregister ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §¹

Personuppgifter ur belastningsregistret ska lämnas ut om det begärs av

1. Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern, Integritetsskyddsmyndigheten eller Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden för deras tillsynsverksamhet, 2. Säkerhetspolisen, Skatteverket, Tullverket, Kustbevakningen, en åklagarmyndighet eller allmän domstol för sådan verksamhet som avses i 2 § första stycket 1–3, 3. allmän förvaltningsdomstol för prövning enligt 2 § första stycket 4, eller 4. en myndighet i övrigt i den utsträckning regeringen för vissa slag av ärenden föreskriver det eller för ett särskilt fall ger tillstånd till det.	1. Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern, Integritetsskyddsmyndigheten eller Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd för deras tillsynsverksamhet,

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att en myndighet som avses i första stycket får ha direktåtkomst till registret.

Uppgifter som har förts in i registret med stöd av 4 a § och som avser en gärning som inte motsvarar brott enligt svensk lag eller en gärning som någon har begått innan han eller hon har fyllt 15 år, får dock endast lämnas ut till dem som anges i första stycket 1 och endast om uppgifterna behövs där för tillsynen över Polismyndighetens personuppgiftsbehandling enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2026.

¹ Senaste lydelse 2020:1111.

**3 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:979)
 om åtgärder för att förhindra vissa särskilt
 allvarliga brott**

Härigenom föreskrivs att 6 b § lagen (2007:979) om åtgärder för att förhindra vissa särskilt allvarliga brott ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 b §¹

När rätten har beslutat i frågor om tvångsmedel enligt 1 a eller 1 c § ska den skyndsamt underrätta Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden om beslutet.

När rätten har beslutat i frågor om tvångsmedel enligt 1 a eller 1 c § ska den skyndsamt underrätta Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden *vid Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd* om beslutet.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2026.

¹ Senaste lydelse 2024:560.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:980) om tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (2007:980) om tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden (nämnden) ska utöva tillsyn över

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden vid Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd (nämnden) ska utöva tillsyn över

1. brottsbekämpande myndigheters användning av hemliga tvångsmedel och kvalificerade skyddsidentiteter,

2. brottsbekämpande myndigheters användning av andra tvångsmedel enligt lagen (2007:979) om åtgärder för att förhindra vissa särskilt allvarliga brott än de som avses i 1, om inte den som åtgärden utförts hos eller annars riktats mot har närvarat vid åtgärden,

3. Säkerhetspolisens användning av hemliga tvångsmedel vid särskild kontroll av vissa utläningar, och

4. därmed sammanhängande verksamhet.

Nämnden ska även utöva tillsyn över den behandling av personuppgifter som utförs av Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och Ekobrottsmyndigheten enligt brottsdatalagen (2018:1177) och lagen (2018:1693) om polisens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område för de syften som anges i 1 kap. 1 § i den sistnämnda lagen, och lagen (2019:1182) om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter. Tillsynen ska särskilt avse behandling enligt 2 kap. 11 § brottsdatalagen och 2 kap. 9 § lagen om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter.

Nämnden ska också utöva tillsyn över Polismyndighetens och Säkerhetspolisens tillämpning av lagen (2019:547) om förbud mot användning av vissa uppgifter för att utreda brott.

Tillsynen ska särskilt syfta till att säkerställa att verksamhet enligt första–tredje styckena bedrivs i enlighet med lag eller annan författning.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2026.

¹ Senaste lydelse 2024:563.

5 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs i fråga om offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

dels att 1 kap. 7 § och 42 kap. 5–8 §§ samt rubriken till 42 kap. och rubriken närmast före 42 kap. 5 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken till 42 kap. ska lyda ”Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern, Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd och undersökningskommissioner, m.m.”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

7 §¹

Den sjätte avdelningen innehåller särskilda bestämmelser om sekretess som gäller vissa organ. Dessa bestämmelser avser

– riksdagen och regeringen (41 kap.),
– Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern, *Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden*, undersökningskommissioner, m.m. (42 kap.), samt

– Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern, *Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd*, undersökningskommissioner, m.m. (42 kap.), samt

— domstolar m.m. (43 kap.).

42 kap.

Säkerhets- och integritets- Myndigheten för säkerhet och skyddsnämnden integritetsskydd

5 §

Sekretess gäller hos *Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden* i dess tillsyns- verksamhet enligt lagen (2007:980) om tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet endast i den utsträckning som följer av 6–8 §§.

Sekretess gäller hos *Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd* i tillsyns- verksamhet enligt lagen (2007:980) om tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet endast i den utsträckning som följer av 6–8 §§.

6 §

Får *nämnden* i verksamhet som avses i 5 § en uppgift från en enskild, gäller sekretess

Får *myndigheten* i verksamhet som avses i 5 § en uppgift från en enskild, gäller sekretess

1. enligt 15 kap. endast om det kan antas att riket lider betydande skada om uppgiften röjs, och

2. enligt 18 kap. endast om det kan antas att verksamhet för att förebygga eller beivra brott allvarligt motverkas om uppgiften röjs.

Får *nämnden* i verksamhet som avses i 5 § en uppgift från en enskild och skulle en sekretessbestämmelse till skydd för enskilds personliga förhållanden ha varit tillämplig på uppgiften hos den myndighet som ärendet får anses avse, blir den

Får *myndigheten* i verksamhet som avses i 5 § en uppgift från en enskild och skulle en sekretessbestämmelse till skydd för enskilds personliga förhållanden ha varit tillämplig på uppgiften hos den myndighet som ärendet får anses avse, blir den

¹ Senaste lydelse 2009:1020.

sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos *nämnden*.

sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos *myndigheten*.

7 §

Får *nämnden* i verksamhet som avses i 5 § en uppgift från en utländsk myndighet eller en mellanfolklig organisation och skulle en sekretessbestämmelse ha varit tillämplig på uppgiften hos den myndighet som ärendet får anses avse, blir den sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos *nämnden*.

Får *myndigheten* i verksamhet som avses i 5 § en uppgift från en utländsk myndighet eller en mellanfolklig organisation och skulle en sekretessbestämmelse ha varit tillämplig på uppgiften hos den myndighet som ärendet får anses avse, blir den sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos *myndigheten*.

8 §

Får *nämnden* i verksamhet som avses i 5 § från en myndighet en sekretessreglerad uppgift, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos *nämnden*.

Får *myndigheten* i verksamhet som avses i 5 § från en *annan* myndighet en sekretessreglerad uppgift, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos *myndigheten*.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2026.

6 **Förslag till lag om ändring i lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet**

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Den ansökande myndigheten ska underrätta Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden om ett beslut om inhämtning av uppgifter enligt denna lag. Underrättelsen ska lämnas senast en månad efter det att ärendet om inhämtning avslutades.

Föreslagen lydelse

5 §¹

Den ansökande myndigheten ska underrätta Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden *vid Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd* om ett beslut om inhämtning av uppgifter enligt denna lag. Underrättelsen ska lämnas senast en månad efter det att ärendet om inhämtning avslutades.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2026.

¹ Senaste lydelse 2019:499.

7 Förslag till lag om ändring i säkerhetsskyddslagen (2018:585)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 19 § säkerhetsskyddslagen (2018:585) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

19 §

En uppgift som har kommit fram vid en registerkontroll eller särskild personutredning får lämnas ut för säkerhetsprövning endast om uppgiften i det enskilda fallet kan antas ha betydelse för prövningen enligt 3 kap. 2 §. För att en uppgift som gäller den kontrollerades make eller sambo ska lämnas ut krävs därutöver att utlämnandet är absolut nödvändigt.

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden beslutar om huruvida uppgifter som kommit fram vid en registerkontroll och särskild personutredning ska lämnas ut för säkerhetsprövning.

Registerkontrolldelegationen vid Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd beslutar om huruvida uppgifter som kommit fram vid en registerkontroll och särskild personutredning ska lämnas ut för säkerhetsprövning.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2026.

8 **Förslag till lag om ändring i lagen (2020:62) om hemlig dataavläsning**

Härigenom föreskrivs att 21 § lagen (2020:62) om hemlig dataavläsning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 §

När rätten har beslutat i frågor om hemlig dataavläsning ska den skyndsamt underrätta Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden om beslutet.

När rätten har beslutat i frågor om hemlig dataavläsning ska den skyndsamt underrätta Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden *vid Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd* om beslutet.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2026.

9 Förlag till lag om ändring i lagen (2024:326) om hemliga tvångsmedel i syfte att verkställa frihetsberövande påföljder

Härigenom föreskrivs att 9 § lagen (2024:326) hemliga tvångsmedel i syfte att verkställa frihetsberövande påföljder ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §¹

I fråga om hemlig dataavläsning ska följande bestämmelser i lagen (2020:62) om hemlig dataavläsning tillämpas:

- 11 § om förbud mot hemlig dataavläsning,
- 12 och 13 §§ om tillträdestillstånd,
- 16 § om offentligt ombud och sammanträde,
- 18 § om tillståndets innehåll,
- 20 § om verkställbarhet och upphävande av beslutet,
- 21 § om underrättelse till Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden, – 21 § om underrättelse till Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden *vid Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd*,
- 22–26 §§ om genomförande av hemlig dataavläsning,
- 32 § om tystnadsplikt, och
- 34 § om dokumentation.

Det som i bestämmelserna sägs om den misstänkte ska i stället avse den eftersökte.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2026.

¹ Senaste lydelse 2025:125.